

18:04 **כְּנִיסַת הַחֵג:**

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: ראש השנה תשע"ה "אל שדי יתן לכם רחמים"

19:08 **יציאת השבת:**

ערב ראש השנה תשע"ד, כט' אלול תשע"ד (24.9.2014)

הפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" אבינו אב הרחמים, בחדש הרחמים תן לבניך רחמים! (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"הביאו כפרה עלי שמעטתי את הירח" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

ידוע ומפורסם מדברי חז"ל, שתכלית מצות תקיעת שופר היא להמתיק את מידת הדין לרחמים, כפי ששנינו בגמרא (ראש השנה טו'): "אמר רבי אבהו: למה תוקעין בשופר של איל? אמר הקדוש ברוך הוא: תקעו לפני בשופר של איל, כדי שאזכר לכם עקידת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני".

ועוד למדנו במדרש, כי תכלית מצות תקיעת השופר היא להמתיק את מידת הדין, ולהופכה לתחסד (=להפוך גזירות רעות לגזירות טובות), כמובא במדרש (ויקרא רבה כט, ג): "יהודה ברבי נחמן פתח: 'עלה אלהים בתרועה, ה' בקול שופר' (תהילים מז). בשעה שהקב"ה יושב ועולה על כסא הדין, בדין הוא עולה (כדי לשופטנו במידת הדין)... (שהרי כתוב): 'עלה אלקים בתרועה' (אלקים הוא מידת הדין). ובשעה שישראל נוטלין את שופריהן ותוקעים לפני הקב"ה, עומד הוא מכסא הדין ויושב בכסא הרחמים, דכתיב: 'ה' בקול שופר' (ה' הוא מידת הרחמים).

והוסיפו שם חז"ל (ויקרא רבה כט, ד): "אמר ר' יאשיהו: כתיב 'אשרי העם יודעי תרועה'. וכי אין אומות העולם יודעים להריע?... אלא שהן (=ישראל) מפירין לפתות את בוראן בתרועה, והוא עומד מכסא הדין לכסא הרחמים, ומתמלא עליהם רחמים, והופך להם מידת הדין למידת הרחמים. אימתי? בחדש השביעי (=בתשרי)".

בענין זה מובא ב"עירין קדישין", הרה"ק מרוזין (תנינא דף יד), ששאל, מדוע שנה הקב"ה את ראש השנה מכל החגים, וקבע אותו בראש חודש. שהרי לא מצינו כף בשאר המועדים, שקביעותם היא תמיד בתוך החודש. הנה, פסח וסוכות ממש באמצע החודש ב-ט"ו, ואילו חג שבועות ב-ו' בסיון.

כדי להבין כל זאת, נקדים להביא מאמר חז"ל תמוה בגמרא (חולין ס'): "רבי שמעון בן פזי רמי: כתיב (בראשית א') 'ויעש אלהים את שני המארות הגדלים', (משמע מכאן ששני המאורות היו שוים). וכתיב 'את המאור הגדל, ואת המאור הקטן' (ומכאן משמע ששניהם לא היו שוים). (ואיך זה יתכן?) (אלא), אמרה ירח לפני הקדוש-ברוך-הוא: רבוננו של עולם, אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד? אמר לה: לכי ומעטי עצמך. אמרה לפניו: רבוננו של עולם, הואיל ואמרת לפניך דבר הגון, אמעט את עצמי?... אמר הקדוש ברוך הוא: הביאו כפרה עלי שמעטתי את הירח. והיינו, דאמר רבי שמעון בן לקיש: (על מה נשתנה קרבן) שעיר של ראש חודש, שנאמר בו (במדבר כח) "לה" ("ושעיר עזים אחד לחטאת לה")? (אלא) אמר הקדוש ברוך הוא: שעיר זה יהא כפרה על שמעטתי את הירח".

והתפלאו כל המפרשים על מדרש זה: וכי איך שיק לומר שהקב"ה מעט את הירח ואחר-כך אמר "הביאו כפרה עלי שמעטתי את הירח"? שהרי, הקב"ה אינו בן אדם שעושה טעות וחוזר בו. שכן, "הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא".

תחילה, נקדים להביא מה שמבואר בחז"ל בענין של התשובה, שלולי רחמיו וחסדיו של הקב"ה לא היה שום תיקון וכפרה לנפש החוטאת אפילו בתשובה! כמבואר בירושלמי (מכות פ"ב): "שאלו לחכמה: חוטא, מה עונשו? אמרה להם: חטאים (=אנשים חוטאים) תרדף רעה (=מגיפה/מיתה). שאלו לנבואה: חוטא, מה עונשו? אמרה להם: הנפש החוטאת היא תמות. שאלו לתורה: חוטא, מה עונשו? אמרה להם: יביא (קרבן) אשם ויתכפר לו. שאלו להקב"ה: חוטא, מה עונשו? אמר להם: יעשה תשובה ויתכפר לו. הלא הוא דכתיב (=וזהו שכתוב) 'טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך'. (דהיינו), שהוא (יתברך טוב וישר, ועל-כן) מורה לחטאים דרך (כדי) שיעשו תשובה".

מבואר מכאן, כי מצד הדין לא היה ראוי שלאדם, קרוץ מהמר, שמרד במלך מלכי המלכים הקב"ה, יהיה תיקון בתשובה. אלא, שהקב"ה, ברוב רחמיו וחסדיו, נתן לנו אפשרות לתקן את אשר חטאנו - וזאת, על-ידי תשובה. ולכן, רק הקב"ה בעצמו יכול למחול על כבודו, ולומר: "יעשה תשובה ויתכפר לו".

לפי זה מגלה לנו הרה"ק מרוזין זיע"א, כי מטעם זה קבע הקב"ה בכונה תחילה את יום הדין בראש השנה, שהוא ראש חודש, שהרי ביום זה הוא יתברך אמר לישראל "הביאו כפרה עלי שמעטתי את הירח". וכל זאת, כיון

שהקב"ה, אב הרחמן, רוצה מאד בתיקון ישראל לקבלם בתשובה ולכפר להם על **עונותיהם**. ואולם, המקטרגים באים בטענה, שהרי (משלי כט, ד) "מלך במשפט יעמיד ארץ" (=דהינו שהמלך (=הקב"ה) תיב לעשות דין ומשפט צדק, ואל לו להפלות ולהיטיב עם ישראל עמו)... לכן קבע הקב"ה את **יום הדין** בראש חודש, ביום שבו גם הוא יתברך צריך להביא פפירה על שמעט את הירח, כדי שיוכל להשיב למקטרגים: איך אתם רוצים למנוע פפירה מישראל על-ידי **תשובה**. הלא גם אני צריך פפירה על מיעוט הירח, ואם אין פפירה הרי גם לי לא תהיה פפירה. נמצא שיש בזה לימוד זכות עצום לישראל להביא פפירה ולעשות **תשובה**...

נפלא מה שמובא בספר "אהלי יעקב" להרה"ק רבי יעקב מהוסיאטין זצ"ל (בשם זקנו הרה"ק מרוזין זיע"א), על מה שאנו אומרים כל יום בתפילת השחר: "אלו ואלו נשרפין בבית הדשן: חטאת הצבור והיחיד" (ובחים נב). ואכן, אם נעין בהמשך המשנה נראה, שאמנם חטאת הצבור מפורשות שם, אך חטאת **היחיד** לא מפורשות... ומדוע? ובאר הרה"ק מרוזין זיע"א, ואמר, שמה שהזכיר רבנו הקדוש (מסדר המשנה) "חטאת היחיד", התכונן בכך על הקב"ה, הוא "**היחיד**" / **יחידו** של עולם, שבקש מאתנו להביא לו שעיר חטאת פפירה על שמעט את הירח, וזהו "חטאת היחיד". ועל-כן אנו אומרים בעשרת ימי התשובה ובראש השנה בתפילה את "שיר המעלות ממעמקים קראתיה ה'" (תהילים קל), ושם כתוב: "**אם עונות** תשמר יה אדני מי יעמד כי עמך הסליחה למען תנרא". דהינו, "**אם עונות** תשמר יה" – רבוננו של עולם, אם חלילה תעמוד בתוקף הדין בלי לסלות לנו **ביום הדין**, "אדני מי יעמד"? – אין שום בריה שיכולה לעמוד בעומק הדין. אולם, "כי עמך הסליחה", דהינו זכור לנו אבינו אב הרחמן, שגם אתה ה', צריך **סליחה** כפיכול, על שמעטת את הירח. כפי שאמרת "שעיר זה יהא פפירה על שמעטתי את הירח", על-כן אנא סלח לנו **ביום הדין**, בראש השנה. ולכן, בכונה תחילה קבע הקב"ה את יום הדין לראש השנה, שהוא ראש חודש, כדי לעזור מליצה טובה זו לישראל.

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה" ("ונתנה תוקף")

על התפילה שאנו אומרים בראש השנה ו"תשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה", שואל המקובל האלקי רבי יצחק לוריא, הלא הוא האריז"ל, מדוע אנו אומרים "מעבירין את רוע הגזירה", ולא אומרים "מבטלין את רוע הגזירה? והרי עדיף שתבטל הגזירה לגמרי?

אלא, מתרץ האר"י הקדוש, ואומר: הנה, כתוב במשנה (ברכות ה'), שרבי חנינא בן דוסא כשהיה מתפלל על חולה היה אומר: "זה חי וזה מת!". שאלו אותו, מנין הוא יודע. הוא ענה שאם תפילתו היתה שגורה בפיו (דהינו היה לו קל להתפלל), אז הוא יודע שהוא מקובל (דהינו שהחולה יחיה). אבל אם חס ושלום לא – אז הוא יודע שנגזרה גזירה מלפני ה', ואותו אדם עתיד למות... לכאורה אומר האריז"ל, לשם מה הוסיף ר' חנינא את המלים "זה חי וזה מת"? הרי או שהוא חי או שהוא מת... זה לא יכול להיות זה חי וזה מת... אם כן, למי הפונה "זה חי וזה מת"? אלא, שוב מתרץ האר"י הקדוש וצוק"ל, ואומר, שגזירה של הקב"ה אין לבטל, שהרי נאמר: (ישעיה מ' ח): "ודבר אלהינו יקום לעולם". אולם, מיתוק הדין נעשה על-ידי העברת הגזירה מאדם צדיק לאדם רשע... לכן אמר ר' חנינא בן דוסא: "זה חי" – זה הצדיק, "זה מת" – זה הרשע שיענש תחתיו. כמו שכתוב (משלי יא, ח): "צדיק מצרה נחלץ ויבא רשע תחתיו". וצריכים אנו לדעת כאשר אנו חוזרים בתשובה, מתפללים, ונותנים צדקה, אנחנו פשוט מעבירים את רוע הגזירה מעלינו... ולא מבטלים אותה...

יהי רצון שה' יתברך יעביר מעלינו כל גזירות קשות ורעות, ויתן אותן על שונאינו ועל כל מבקשי רעתנו, אמן. "אתה נותן יד לפושעים, וימינך פשוטה לקבל שבים" (מתוך תפילת הנעילה ליום כיפור)

בשנת תרפ"א (1921) בקר הצדיק רבי אברהם מרדכי מגור בפעם הראשונה בארץ ישראל. כשהגיע לתחומי ירושלים, הורה למלווי שיקחו אותו לביתו של רבי אברהם יצחק הכהן קוק, שהוכתר לא מכבר כרב הראשי של ארץ ישראל. הרב קוק קבל את האורח המפורסם בלבביות רבה, ובמשך שעה ארוכה שוחחו שני ענקי הרוח על ענינים שונים, שנסרו (=העסיקו) באותו זמן את העולם היהודי. בין השאר, נתעורר ויכוח קל על היחס שגדולי התורה צריכים לנקוט כלפי הציונים החופשיים. האדמו"ר מגור שאל את מארחו, הרב קוק: היאך מגלה הרב חיבה יתרה לחלוצים, בוני הארץ, המזלזלים במצח נחושה בכל מצות התורה? כלום אין בכך משום נתינת יד לפושעים? הרפין עצמו הרב קוק לעבר מארחו החשוב, ואמר: כתוב בתורתנו הקדושה (דברים יא, כב): "לאחבה את ה' אלהיכם... וילדבקה בו", ודרשו חז"ל על פסוק זה, שצריכים להדבק במידותיו של הקב"ה, פלומר: מה הוא חנון ורחום - אף אתה היה חנון ורחום! ואף מידה זו, שאני נוהג כלפי בוני הארץ, שזנחו לעת עתה את מורשת האבות, אינה אלא ממידותיו של הבורא יתברך, שפאמור, מצוה לדבוק בו (=במידותיו). ולא בכדי אנו משבחים את הקב"ה בתפילת היום הקדוש במלים: "אתה נותן יד לפושעים, וימינך פשוטה לקבל שבים"

שנה טובה, חתימה טובה ושבת שלום לכל בית ישראל!

18:04 **כְּבִיטָה הַחָג:**

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: ראש השנה תשע"ה "אל שדי יתן לכם רחמים"

19:08 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת:**

עֶרֶב ראש השנה תשע"ד, כט' אלול תשע"ד (24.9.2014)

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" אֲבִינוּ אָב הַרְחֵמִים, בְּחֵדֶשׁ הַרְחֵמִים תֵּן לְבַנְיָד רְחֵמִים! (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיְהִי הַיּוֹם זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שָׁבוּ הַקִּב"ה עוֹמֵד לְשֹׁפֵט אֶת הָעוֹלָם" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינקס פרידמן)

הרה"ק ר' חיים יוסף אבדק"ק פיסטין וצ"ל, כותב בספרו "תוספת חיים", שאדם הראשון פגם, בחטאו, באותיות **וה** משם הקב"ה (**י-ה-וה**), ועל-ידי כך נתפרדו ונשברו אותיות שם ה' (**יהוה**). וכן גם פגם אדם הראשון באותיות **ים** משם "**אלהים**", ועל-ידי כך גרם לשבר באותיות המלה **אלהים** (**אלה ים**).

נמצא, לפי זה, כי בחטא עץ הדעת פגם אדם הראשון באותיות "**היום**", (**וה** משם **י-ה-וה**, ואותיות **מי** משם **אלהים**). ולכן אנו מתפללים בתפילת שמונה עשרה: "כי לישועתך קוינו כל היום". דהינו, אנו מחכים ומקוים שיחזרו אותיות "**היום**" למקומן. (ויש לומר, שבעת חנוכת המשכן במדבר נתקנו(=תוקנו) אותיות "**היום**", ולכן אמר משה רבנו לישראל (ויקרא ט/ד): "כי היום ה' נראה אליכם" – כיון שנתקנו אותיות "**היום**").

על-פי האמור מבאר המקובל האלקי הרה"ק מסקאליע וצ"ל, מה ששנינו בגמרא (סנהדרין צח), שרבי יהושע בן לוי שאל את אליהו הנביא: אימתי משיח בא? אמר לו אליהו הנביא לרבי יהושע בן לוי: לך ושאל אותו. והיכן הוא יושב? – שאל אותו רבי יהושע בן לוי. ענה לו: על פתח העיר (=בשער העיר רומי).

הלך אצלו רבי יהושע בן לוי, ואמר לו: שלום עליך רבי ומורי, אימתי בא מר? והשיב לו המשיח: "היום". והנה, כאשר עבר היום, והמשיח לא הגיע, התלונן רבי יהושע בן לוי לפני אליהו הנביא, ואמר לו, שהמשיח שקר לו. והשיב לו אליהו, שהמשיח התכונן לומר לו שיבוא "היום", אם בקלו תשמעו" (תהילים צה/ו).

ויש לומר על-פי מה שבארנו, שמה שאמר המשיח לרבי יהושע בן לוי, שיבוא "היום", התכונן הוא לומר לו, שיבוא כאשר יתוקנו אותיות "**היום**", שבהם פגם כאמור אדם הראשון.

יומתק לפרש על-פי זה מה שאמר רבי יוחנן בגמרא (ברכות כא): "ולואי שיתפלל אדם כל היום כלו". שכן, צריך להבין, איך יתפלל האדם כל היום כלו? והלא יש מצות תלמוד תורה, ועוד מצות שצריך לקיימן. אם כן, איך ימצא האדם זמן להתפלל כל היום? אלא, לפי האמור יש לומר, שצריך האדם להתפלל לא רק על עצמו, אלא צריך הוא להתפלל שיתוקנו אותיות "**היום**", שנפגמו **בחטא** עץ הדעת.

וצריכים אנו להבין, מה המשמעות של פגם אותיות "**היום**"?

הנה, ידוע ומפורסם ששמו של הקב"ה **י-הוה** מרומז בראשי התיבות של הפסוק: "שִׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ". ויש לומר, שכאשר הקב"ה מאיר את אורו הגדול כאן בעולם הזה, אזי מתרבה השמחה והגילה בשמים וגם בארץ, ועל-כן, שם **י-הוה** הוא "שִׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ".

אך בזמן הגלות והסתר הפנים, כאן בארץ אין "תִּגַּל הָאָרֶץ" – כי אין גילה(=שמחה) בארץ בזמן גלות וחרבן. ולכן נעלמו משמו המלא של הקב"ה (**י-הוה**) אותיות **וה**, שהן ראשי התיבות "תִּגַּל הָאָרֶץ". שכן, כל זמן שהשכינה בגלות, אין שמו של הקב"ה שלם, כי אין גילה ושמחה למטה בארץ.

ומעתה מבואר היטב מה שפגם אדם הראשון באותיות **וה** משם **י-הוה**. שהרי, כבר אמרנו, ש**בחטא** אדם הראשון נסתלקה השכינה מן הארץ, ובהסתלקות השכינה נפגמו האותיות **וה** (ראשי תיבות **תִּגַּל הָאָרֶץ**), כי בהסתלקות השכינה חסרות השמחה והגילה בארץ, מחמת גזירת המיתה ועל הפרנסה.

על-פי האמור, יאיר לנו להבין מה שכתב ה"חתם סופר" (פרשת בא), בשם "ילקוט ראובני", שפרעה מלך מצרים השיג רק את האותיות **מי** מהשם **אלהים**, ועל-כן אמר למשה: "**מי** ה' אשר אשמע בקלו לשלח את ישראל". דוקא "**מי**". אבל, את האותיות "**אלה**", מהשם **אלהים**, לא ידע.

ולכן אמר הקב"ה למשה (שם י, א): "למען שתי אתי **אלה** בקרב". דהינו, אפליא בו את מכותי, עד שישגי גם את האותיות "**אלה**" מהשם **אלהים**. וכפי דבריו הקדושים של ה"חתם סופר": "והדברים עומדים ברומו של עולם, בסוד **מ"י אלה** (אותיות **אלהים**)...כי, הנה, כשחס וחלילה השם יתברך בתכלית ההסתר, ומניח את העולם למקרי הזמן והטבע, אזי הוא בבחינת **מ"י**, לשון נסתר, (כמו שאנו אומרים) 'לא ידענו **מי** הוא'. וכשהוא (יתברך)

מתנהג בנסיים נפלאים, ומשנה את הטבע, כקריעת ים סוף וכדומה, אשר עין בעין נראה לעיני כל, כי ה' עומד ומשגיח עלינו, (הנה זה בבחינת "אלה")... וזהו פירוש צירוף אותיות **אלהים** - **מי אלה**. רצונו לומר, כי מצד אחד הוא בבחינת **מי** (שזה הסתר פנים). אך מצד שני, אם אנו בוחנים את דרכיו, (אנו רואים) כי כל סיבות הטבע (הן) בהשגחה נפלאה ממנו יתברך, (כשם ש) אנו מורים באצבע (ואומרים): **אלה** הם דרכי ה' ועלילותיו, יתברך שמו". מבואר מכאן, שפרעה לא השיג את הנהגת ה', שהיא למעלה מן הטבע, שעל-כך כלם צריכים להודות ולומר "**אלה** הם דרכי ה' ועלילותיו", אלא השיג רק את הנהגת הטבע, בבחינת "**מי**". ועל-כן שאל: "**מי** ה' אשר אשמע בקלו לשלח את ישראל".

ומעתה, מבואר היטב הפגם של אדם הראשון באותיות "**מי**" משם **אלהים**. שכן, כל זמן שהשכינה הקדושה היתה למטה, בעולם הזה, היה אפשר להפיר ביתר קלות את **אור ה'**, גם בתוך הטבע. ולכן, כאשר נשאלה השאלה על הנהגת הטבע, "**מי**" מנהיג את העולם? היתה התשובה ברורה כשמש, שיד ה' עשתה זאת. אולם, לאחר **חטא** אדם הראשון, שגרש כאמור את השכינה מן הארץ, וגרם לפגם באותיות "**מי**" מהשם **אלהים**, הנה נעשה הסתר פנים גדול בתוך הנהגת הטבע, בבחינת "**מי** ברא אלה?" (ישעיה מ', כ), עד כדי כך שפרעה הרשע העז לשאול, "**מי** ה' אשר אשמע בקלו לשלח את ישראל".

מכל זה למדנו, כי בחטא אדם הראשון נסתלקה השכינה מן הארץ, ועל-ידי כך נפגמו האותיות **וה'** - ראשי תיבות "**ותגל הארץ**". שכן, חסרה השמחה בארץ, על גירוש השכינה. וכן נפגמו האותיות "**מי**" מהשם **אלהים**, הרומזים על **אור ה'** בתוך הנהגת הטבע, ועל-ידי כך אין **אורו** יתברך נפר בגלוי בתוך הנהגת הטבע. כיון שבאנו לידי כך, יתבארו היטב דברי הוהר הקדוש, שאמר: "**ויהי היום**", דא ראש השנה דקוב"ה קאים למידן עלמא" (= ויהי היום זה ראש השנה, שבו הקב"ה עומד לשפוט את העולם). שהרי, האדם הראשון, וכל הנשמות שהיו כלולות בו, **חטאו** בראש השנה, באוכלם מעץ הדעת. ובארנו, כי בעקבות חטא זה נסתלקה השכינה מן הארץ, ונפגמו האותיות "היום". על-כן, דוקא בראש השנה צריך לתקן ענין זה, וצריך למשוך את השכינה למטה לארץ, על-ידי קול השופר, המעורר את מעמד הר סיני, שאז ירדה השכינה לארץ, ככתוב: "**וירד ה' על הר סיני**".

ועתה, בא וראה דבר פלא. שהנה, במתן תורה כתוב (שמות יט', יט'): "**ויקל שפר חזק מאד ויחרד כל העם אשר במחנה**" - שזהו קול חלק של תקיעה, שהולך וחזק, ואינו נפסק. ואילו אנו מוסיפים שני קולות נוספים בקול השופר - "**שברים**" ו"**תרועה**" - שעל-כך מבואר בגמרא (ראש השנה לג), שהם בבחינת "**גנוחי גנה וילולי יליל**" (=גניחות ויללות), כאדם שנאנח וגונח ובוכה על צרותיו.

אך לפי האמור יש לומר, שבקולות אלו רמזו לנו חז"ל על התיקון של **חטא** אדם הראשון. שכן, "**שברים**" - אותיות שבר-**ים**, על שם השבירה באותיות "**מי**" מהשם **אלהים**. ואילו "**תרועה**" - אותיות תרע-**וה**, על שם השבירה באותיות "**וה**" מהשם **י-ה וה**. (תרועה הוא לשון שבירה, כמו שכתוב (תהילים ב', ט): "**תרעם**) (=תשברם) בשבת ברזל, ככלי יוצר תנפצם"). וזהו שאמר הכתוב: "**אתם נצבים היום כלכם לפני ה'**", בראש השנה, שנקרא "היום", אתם נצבים "כלכם לפני ה'" - כדי לתקן את הפגם של האותיות "**היום**".

(ועל כן אנו מתפללים בראש השנה בתפילת העמידה (בשחרית) "ברוך אתה ה', **מקדש ישראל ויום הזכרון**" אותיות "**היום**", כדי לתקן אותיות אלו. (ר' משה יבנאלי))
(ויש לומר, שעיקר התיקון של האותיות "**היום**" הוא על-ידי עסק התורה שבכתב והתורה שבעל-פה. ועל-כך רומזות אותיות "היום" - הנה, האות ה' רומזת לחמשה חומשי תורה שבכתב, י' רומזת לעשרת הדברות, ו' רומזת לששה סדרי משנה, ו-מ' רומזת לתורה, שנתנה לארבעים יום).

רבנו של עולם: "**אני אוהב אותך**"

מעשה בחבורת חסידים, שהיו מסובים בסעודת "מלוה מלכה", במוצאי "שבת שובה". בין זמר לזמר היו המסובים מסיחים בתפילותיהם של צדיקים וחסידים, המסוגלים לקרוע כל גזירה רעה, ולהשפיע שפע טוב על עם ישראל.
נענה אחד מזקני המסובים, ואמר: אף אני ראיתי בשנות חיי תפילות קורעות שחקים של צדיקים וישרים, אולם יותר מכל התרשמתי מן המעשה הבא, על נער יהודי, שנטרד (=סולק) מביתו, ולא זכה ללמוד אפילו את אותיות ה-א-ב, דבר שגרם לו לצער רב, כי לא ידע להתפלל אפילו תפילה קצרה אחת מתוך הסידור. לימים, התגלגל אותו הנער אצל בעל אחוזה אחד, ושם מצא את פרנסתו כרועה בהמות. וכיון שהיה מסתפק במועט ושמח בחלקו, עשה את עבודתו באהבה ובחן. עם זאת, היה לבו נחמץ כל פעם שבקש להתפלל תפילה כלשהי, ולא היה יכול. עד שפעם אחת גמר בנפשו להתפלל בכל יום תפילה מיוחדת, וכך היה אומר: רבנו של עולם! גלוי ונדוע לפניך, שרועה בהמות אני. ואם היו לך, רבנו של עולם, עדרי בהמות, והיית מפקיד אותם בידי לשמירה - הרי לכל אחד אני שומר בשכר, אך לך רבנו של עולם הייתי שומר בחינם, כי אני אוהב אותך! יצאה בת קול משמים ואמרה: גדולה תפילתו זו של רועה הבהמות, יותר מכל שאר תפילות ישראל, וזוהי תפילה זכה, שמגעת עד כסא הכבוד.
שנה טובה, חתימה טובה ושבת שלום

18:04 **כְּנִיסַת הַחֵג:**

”אֵל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחֻמִּים”

19:08 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת:**

עֲרַב רֹאשׁ הַשָּׁנָה תִּשְׁעָה ד, כֹּט' אֶלּוּל תִּשְׁעָה ד (24.9.2014)

הַפְּטָרָה: ”וַיְהִי אִישׁ” אֲבִינוּ אָב הַרְחֻמִּים, בְּחֻדֵשׁ הַרְחֻמִּים תֵּן לְבַנְיָד רְחֻמִּים! (הַזְמִינִים לְפִי הַעִיר חִיפָה)

”בְּנֵי צִיּוֹן”

”וּבְחֻדֵשׁ הַשְּׁבִיעִי (=בְּתִשְׁרִי) בְּאַחַד לַחֲדָשׁ... יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם” (עַל פִּי ”אוֹרְהַ שֶׁל תוֹרָה” לְהַרְה”ק פִּינְהַס פְּרִידְמָן)

עַל הַכְּתוּב (וַיִּקְרָא כג, כד), ”וּבְחֻדֵשׁ הַשְּׁבִיעִי (=בְּתִשְׁרִי) בְּאַחַד לַחֲדָשׁ... יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם”, דָּרְשׁוּ חוֹז”ל בְּגִמְרָא (רֹאשׁ הַשָּׁנָה לג), שְׁצַרְיָד לְהַשְׁמִיעַ בְּיוֹם רֹאשׁ הַשָּׁנָה **מֵאָה** קוֹלוֹת שׁוֹפֵר, כְּדֵי לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים מֵעַל יִשְׂרָאֵל. (שָׁלֹש פְּעָמִים תִּשְׁרֹת, שָׁלֹש פְּעָמִים תִּשְׁרֹת, וְשָׁלֹש פְּעָמִים תִּרְרֹת – סֵךְ הַכֹּל שְׁלֹשִׁים קוֹלוֹת. וּמֵאַחַר וְאַנּוּ תוֹקְעִים גַּם בְּתַפִּילַת הַמוֹסֵף בְּלַחַשׁ וּבַחֲזוֹרַת שְׁלִיחַ הַצִּיּוּר, הָרִי קִבְּלוּנוּ 90 קוֹלוֹת, וּמִשְׁלִמִים עוֹד עֶשֶׂר קוֹלוֹת לְאַחַר מוֹסֵף, כְּדֵי לְקַבֵּל **מֵאָה** קוֹלוֹת שׁוֹפֵר).

וּכְפִי שְׁמוּבָא בְּמִשְׁנֵה בְּרוּרָה (סִימָן תַּקצ”ב): ”הַמוּבָחַר לְתַקוּעַ תִּשְׁרֹת תִּשְׁרֹת לְמַלְכוּיוֹת, וְכֵן לְזַכְרוֹנוֹת, וְכֵן לְשׁוֹפְרוֹת... (ו) עוֹד תִּשְׁרֹת תִּשְׁרֹת תִּרְרֹת, כְּדֵי לְהַשְׁלִים עַד **מֵאָה** קוֹלוֹת”.

וּסִימָן לְ**מֵאָה** קוֹלוֹת הַשׁוֹפֵר הוּא בְּכַתוּב: ”אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה”. ”יוֹדְעֵי” בְּגִמְטְרִיָּה **מֵאָה**. וְכֵן (תְּהִילִים מו, ב): ”תַּקְעוּ כַּף (=100) הָרִיעוּ לְאַלֵּהִים”. ”כַּף” גִּמְטְרִיָּה **מֵאָה**.

וְצַרְיָד לְהַבִּין עֲנִין זֶה. שְׂכֹן, מְדוּעַ קָבְעוּ לָנוּ חוֹז”ל לְהַשְׁמִיעַ דוֹקָא **מֵאָה** קוֹלוֹת שׁוֹפֵר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה? תַּחֲלִיָּה, נִקְדָּים לְהַבִּיא מָה שְׁמוּבָאָר בְּגִמְרָא וּבְסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שְׁמֵאָה קוֹלוֹת הַשׁוֹפֵר שְׁאֲנוּ תוֹקְעִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הֵם כְּנֶגֶד **מֵאָה** פְּעִיּוֹת (=קוֹלוֹת בְּכִי) שְׁבֻכְתָּה אִם סִינְרָא, כְּאֲשֶׁר בּוֹשֵׁשׁ סִינְרָא בְּנָה לְחֻזוֹר מֵהַמְלַחְמָה נֶגֶד יִשְׂרָאֵל. וּכְפִי שְׁמִבִּיא ”סִפְר הַתּוֹדָעָה” (פָּרָק שְׁנִי): ”כְּבָר פִּשְׁט הַמְנַהֵג בְּקִהְלוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁתוֹקְעִין... **מֵאָה** קוֹלוֹת. מֵהֶם תַּקִּיעוֹת, מֵהֶם שְׁבָרִים וּמֵהֶם תְּרוּעוֹת. וְסִמְכוּ מִנֵּן זֶה שֶׁל קוֹלוֹת הַשׁוֹפֵר כְּנֶגֶד **מֵאָה** פְּעִיּוֹת שְׁפַעְתָּה אִם סִינְרָא וַיִּבְכֶּה עַל בְּנָה: מְדוּעַ בִּשְׁשׁ רַכְבוֹ לְבוֹא, מְדוּעַ אַחֲרוֹ פְּעַמֵי מְרַכְבוֹתֵינוּ (שׁוֹפְטִים ה), שְׂכַף הָיָה יְדוּעַ לְחַכְמִים בְּמִסוּרַת, שְׁמִסְפָּר פְּעִיּוֹתֶיהָ (=שֶׁל אִם סִינְרָא) – **מֵאָה**”.

וְעַל-כֵּן יְנוּעוּ אֲמוֹת הַסִּיפִים הַפְּלֵא וְפֵלֵא. שְׂכֹן, מָה רָאָה הַקַּב”ה, נוֹתֵן הַתּוֹרָה, לְלַמְדָּנוּ עַל **מֵאָה** קוֹלוֹת הַשׁוֹפֵר דוֹקָא מִיְבֻבּוֹתֶיהָ שֶׁל אִם סִינְרָא הַרְשָׁע?

רֵאשִׁית, נִקְדָּים מָה שְׁמוּבָאָר בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים: וְהִנֵּה, יְדוּעַ לָנוּ מֵהַסִּפְרֵי הַקְּדוּשִׁים עַל הַצַּעַר הַגָּדוֹל שִׁישׁ לְשִׁכְנֵה הַקְּדוּשָׁה. שְׁהָרִי, מֵאֵז חֲרָבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֵין לְשִׁכְנֵה מְנוּחַ, וְהִיא גוֹלָה מִמְקוֹם לְמְקוֹם, כְּמִבּוֹאָר בְּגִמְרָא (מְגִלָּה כֹט): ”תִּנְיָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי אוֹמֵר: בֵּא וּרְאֵה, כְּמָה חֲבִיבֵין יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁבֻכָל מְקוֹם שְׁגָלוֹ, שְׁכִינָה עִמָּהֶן”. וּמִצִּיּוֹ בְּתִיקוּנֵי הַזֹּהַר (הַקְּדָמָה א), שְׁעַל-כֵּן רוּמוֹ הַכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ח, ט): ”וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָה”. כְּלוּמָר, הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה אֵינָה מוֹצֵאת מְנוּחַ לְכַף רַגְלָה, שְׁהָרִי הִיא גוֹלָה מִמְקוֹם לְמְקוֹם, וּמִגּוֹלָה לְגוֹלָה, יַחַד עִם יִשְׂרָאֵל.

וְיְדוּעַ שְׁהַסִּיבָה לְגָלוֹת הַשְּׁכִינָה הִיא **עֲוֹנוֹתֵינוּ** הַרְבִּים, כְּפִי שְׁאֲנוּ אוֹמְרִים בְּתַפִּילַת הַמוֹסֵף: ”וּמִפְּנֵי **חֲטָאֵינוּ** גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אֲדָמְתָנוּ”. עַל-כֵּן הַתִּיקוּן לְכַךְ הוּא, שְׁנִשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה עַל כָּל מָה שְׁחֲטָאנוּ לְפָנֵי הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ. וְעַל-יְדֵי כֵּךְ יִתְקַיֵּם בְּנוּ מֵאַמֵּר חוֹז”ל בְּגִמְרָא (יוֹמָא פו): ”גְּדוּלָה תִּשׁוּבָה – (כִּיּוֹן) שְׁמִקְרַבַת אֶת הַגְּאוּלָּה”. וְכֵן פִּסְק הַרְמַב”ם (הַלְכוֹת תִּשׁוּבָה פו, ה”ה): ”אֵין יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִין – אֶלָּא בְּתִשׁוּבָה”.

עַל-כֵּן, חוּבָה נוֹרָאָה הִיא הַמוּטְלַת עֲלֵינוּ בְּיָמִים נוֹרָאִים אֵלוּ, לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה לְאַבִּינוּ שְׁבִשְׁמִים, כְּדֵי לְהוֹצִיא אֶת הַקַּב”ה וְאֶת שְׁכִינָתוֹ הַקְּדוּשָׁה מֵהַגְּלוּת, כְּפִי שְׁאֲנוּ מִתְפַּלְלִים: ”וְתַמְלוּךְ אֶתְהָ הוּא ה' אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה לְבַדְּךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ... מְלוּךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּכַבּוּדְךָ... וַיִּדַע כָּל פְּעוּל, כִּי אֶתְהָ פְּעַלְתּוֹ, וַיִּבִין כָּל יְצוּר, כִּי אֶתְהָ יְצַרְתּוֹ, וַיֹּאמֵר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ: ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלֹךְ, וּמְלַכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה”.

וּמָה נוֹרָאִים הֵם דְּבָרֵי תִיקוּנֵי הַזֹּהַר הַיּוֹרְדִים חֲדָרֵי בֵטוֹן, הַמְפָּרְשִׁים בְּדָרְךְ רְמֵז אֶת הַכְּתוּב (שְׁמוֹת ב, יב): ”וַיִּפֶן כַּה וְכַה וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ”. דְּהִינּוּ, שְׁהַקַּב”ה יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, פּוֹנֵה ”כַּה וְכַה” בְּעֶשְׂרַת יָמֵי תִשׁוּבָה, לְמִצּוֹא אִישׁ שְׁנוֹתֵן אֶת לְבוֹ לְהַתְפַּלֵּל דוֹקָא עַל גְּלוֹת הַשְּׁכִינָה וְגָלוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עַל עֲצָמוֹ.

אוֹלָם, בְּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, ”וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ” – אֵין אִישׁ הַנּוֹתֵן אֶת לְבוֹ לְהַתְפַּלֵּל עַל גְּלוֹת הַשְּׁכִינָה. שְׂכֹן, הַרּוּב

מתפללים על עצמם, על פרנסה, חיים, בריאות, ועל סליחה ומחילה מִפְּחַד הַעוֹשׂ הַצָּפוּי לָהֶם. ומוסיף תיקוני הזהר, שאותם אנשים הם ככלבים הצועקים "הב הב" (=תן תן בארמית), "הב לנו פרנסה, הב לנו חיים". ומעתה יאיר לנו להבין מה עמקו מחשבותיו של הקב"ה, נותן התורה, שגלה לנו את קולות השופר דוקא מהיבבה של אם סיסרא. שהרי, ידוע מה שכתב הרמב"ם (הלכות תשובה פ"ג, ה"ד): "על-פי שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב (היא) – רמז יש בו (=בה). כלומר, עורו ישנים, ונרדמים הקיצו מתרדמתכם, וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה, וזכרו בוראכם".

הנה, מבואר, שתכלית מצות תקיעת השופר היא כדי לעורר אותנו בתשובה. והנה, ידוע מה שאמר החכם מכל אדם: "זה לעומת זה עשה האלקים". דהינו, כמו שיש מלכות של קדושה, שהיא גילוי השכינה הקדושה כאן בארץ, כך יש מלכות של הקליפה/הטומאה, הנלחמת כנגד מלכות הקדושה. על-כן, כאשר ראתה אם סיסרא (מלכות של קליפה), שבנה, שר הצבא, שיצא להילחם כנגד ישראל, בושש לחזור, הבינה שנפל הוא שדוד בידי מלכות הקדושה של ישראל. ועל-כך "ויתבב אם סיסרא" – הוציאה מפיה יבבה של בכי וכאב גדול על תבוסת מלכות הקליפה.

וצריכים אנו לדעת, שכמו שאם הקליפה מיבבת על בנה, שבושש לחזור מהמערכה, כך גם מלכות הקדושה, הלא היא השכינה הקדושה, מיבבת על בניה, בני ישראל, על כל אחד ואחד מאיתנו, כאומרת: "בני, מדוע אתה בושש ומתמהמה לחזור בתשובה שלמה לה' יתברך? מדוע אחרו פעמי מרבותך" לחזור אל התורה הקדושה ומצותיה?.

ולכן יש לומר, שמאה קולות השופר הם בעצם היבבה של השכינה הקדושה, הקוראת לנו "שובו בנים שובבים" – שובו וחזרו בתשובה לאביכם שבשמים. (וברור הוא, שכאשר נחזור בתשובה שלמה לפני הקב"ה, הנה גם השכינה הקדושה, אם הבנים, האסורה בגלות, תחזור הבייתה אל בית המקדש בירושלים הבנויה). וזהו שכתוב (מלאכי א, ט) "חלו נא פני אל ויחננו". דהינו, הקב"ה מבקש מאתנו, "חלו נא" (=התפללו תחילה) על השכינה, אם הבנים, שתצא מהגלות, כדי שתתגלה מלכות שמים בכל העולם. (וראוי להוסיף שבספר "עשרה מאמרות" מצינו שהשכינה הקדושה התלבשה באם סיסרא ויבבה את היבבות. והטעם לכך שהשכינה יבבה כדי להוציא את נשמת רבי עקיבא מסיסרא דרך יעל). "ה' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו, שאג ישאג על נוהו"

על הכתוב, "ה' ממרום ישאג... שאג ישאג על נוהו", שואלים חכמי ישראל: לכאורה, צריך להבין, מדוע הקב"ה שואג על הגלות? הרי בידיו לגאול אותנו, אז שיגאל אותנו ודי, ולמה הוא צריך לשאוג? אלא, סוף הפסוק מורה "שאג ישאג על נוהו" – שהקב"ה שואג על מה שמדברים בנוה שלו, שזה בית הפנסת... וקמה נוראים הדברים...

בספר "נוטרי אמן" מובא סיפור בשם הגאון ר' בצלאל שטרן ז"ל (בעל שו"ת "בצל החכמה"), המספר על אביו, ר' אברהם שטרן, שפעם דרש בבית הפנסת על מעלת ענית "אמן" ו"אמן יהא שמיה רבה", תוך כדי דבריו הזכיר הרב את דברי הרמ"ק (רבי משה קורדוברו), שכתב שראשי התיבות של "שיבה" הם: "שתיקה לפה בשעת התפילה". ללמדנו, שמי שרוצה לזכות לשיבה טובה יזהר מאד שלא לדבר בבית הפנסת בכלל, ובפרט בשעת קדיש וקריאה בספר התורה.

והנה, למחרת היום היה רעש גדול בבית הפנסת, אחד השומעים את הדרשה של הרב ספר שחלם הוא בלילה, שהוא עומד למשפט לפני בית דין של מעלה, ויצא חיב בדין, ועליו להיפטר מן העולם. ומיד החל הוא להתחנן על חיו לפני בית הדין, ואמר להם: ראו, טרם הגעתי לגיל שיבה, ומדוע אתם קונסים עלי דין כל-כך קשה? וענו אותו בית הדין ואמרו לו: "כיון שאתה שח שיחה בטלה בתוך התפילה – ולא ענית "אמן" ו"אמן יהא שמיה רבה" – על אלו נחתם דינד".

ושוב נסה האיש והתחנן לפני בית הדין, ואמר להם, שלא ידע על גדל החומרה של דיבור בבית הפנסת. ועל-כך ענו לו בית הדין: "הלא בשבת זו דרש הרב בקהילתכם דרשה בענין זה בשם הרמ"ק, "שהשותק בבית הפנסת זוכה לשיבה טובה". והנה, גם לאחר מכן דברת בבית הפנסת...

כששמע כך אותו אדם, התחנן שוב, והבטיח בצורה נחושה לבית דין של מעלה, שמעתה ואילך לעולם לא ידבר בבית הפנסת, ואף יודיע ויפרסם לפני הקהילה על החלום הזה, למען יזהרו מאד, שמכאן ולהבא לא לדבר בבית הפנסת. ועל-כך התרצו בית הדין והעבירו ממנו את גזר דינו.

וסים הגאון ר' שטרן זצ"ל ואמר, שאותו אדם הקפיד מאד על הבטחתו, וזכה לעלות לארץ ישראל, וזכה שם לארץ ימים ושיבה טובה. **חג שמח שנה טובה, חתימה טובה ושבת שלום לכל בית ישראל!**

כְּנִיסַת הַחֵג: 18:04

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: ראש השנה תשע"ה "אל שדי יתן לכם רחמים"

יציאת השבת: 19:08

ערב ראש השנה תשע"ד, כט' אלול תשע"ד (24.9.2014)

הפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" אֲבִינוּ אָב הַרְחָמִים, בְּחֻדְשׁ הַרְחָמִים תֵּן לְבַנְיָךְ רַחֲמִים! (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"בְּשַׁעַה שִׁישְׂרָאֵל נוֹטְלִין אֶת שׁוֹפְרֵיהֶן וְתוֹקְעִים לְפָנֵי הַקֵּב"ה, עוֹמֵד הוּא מְכַסֵּא הַדִּין וְיוֹשֵׁב בְּכַסֵּא הַרְחָמִים, דְּכָתִיב: "ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר" (ה' הוּא מִידַת הַרְחָמִים). (על פי "אוֹרֵה שֶׁל תוֹרָה" לְהַר"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

מָה הַמְשַׁמְעוֹת הָעֲמוּקָה שֶׁל קוֹלוֹת הַשׁוֹפָר, תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְּרוּעָה, תְּקִיעָה? שֶׁהֲרִי בְרוּר שֶׁלְקוֹלוֹת אֵלּוּ יֵשׁ כַּחֲצוּם לְהַעֲמִיד, כְּבִיכּוֹל אֶת הַקֵּב"ה מְכַסֵּא הַדִּין, כְּדֵי שְׂיִשֵּׁב עַל כַּסֵּא הַרְחָמִים, וּבּוֹדָאֵי הֵם אֵינָם קוֹלוֹת פְּשוּטִים, וַיֵּשׁ בָּהֶם מְשַׁמְעוֹת נִשְׁגָּבֶת לְמַעְלָה מֵעוֹלָם הַדִּיבּוּר!

חֻכְמֵי יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים עַל קוֹלוֹת הַשׁוֹפָר (תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְּרוּעָה, תְּקִיעָה): הַהֲתַחֲלָה וְהַסִּיּוֹם הֵם קוֹלוֹת תְּקִיעָה, כִּי הַתַּחֲלַת הַיּוֹתֵם שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְעַם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת הֵיחָה בְּמַעֲמַד מֵתֵן תוֹרָה, שְׁעַל זֶה מוֹרָה קוֹל הַתְּקִיעָה: "וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד". "קוֹל הַשׁוֹפָר" זֶהוּ קוֹל חֶלֶק וּפְשׁוּט, בְּלִי שׁוּם הַפְּסֵק, וְבוֹ תְּקַע הַקֵּב"ה כְּדֵי לְהוֹרוֹת עַל הַתְּפַשְׁטוֹת רוֹב רַחֲמָיו וְחֻסְדָּיו עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵיוּ אִזּוֹ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת וְהַאֲחָדוּת.

לְכֵן גַּם הַסִּיּוֹם שֶׁל קוֹלוֹת הַשׁוֹפָר הוּא קוֹל תְּקִיעָה, כְּדֵי לְרְמוֹז לָנוּ, שְׁגַם בְּסִיּוּם (=בְּסוּף) כָּל הַדּוֹרוֹת יִתְקַע הַקֵּב"ה קוֹל תְּקִיעָה, בְּלִי הַפְּסֵק וְצִמְצוּם, כְּפָתוּב: "וַיְהִי בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל, וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאַרְץ אֲשׁוּר" – לְהוֹרוֹת עַל הוֹרְדַת שְׁפַע רַב וְטוֹב, בְּלִי שׁוּם צִמְצוּם.

אוֹלָם בֵּין שְׁתֵּי הַתְּקִיעוֹת הַלְלוּ, שֶׁל הַהֲתַחֲלָה וְהַסוּף, יִשְׁנֵם קוֹלוֹת הַשְּׁבָרִים וְהַתְּרוּעָה, שֶׁהֵם קוֹלוֹת הַמְרָמִזִּים עַל הַגְּנִיחוֹת וְהִילָלוֹת שֶׁהַשְּׁמִיעוֹ כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת בְּגִלּוּיּוֹת הַשּׁוֹנוֹת. כָּל הָאֲנָחוֹת שֶׁנֶּאֱנָחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם וּבְכָל הַגְּלּוּיּוֹת. הַקוֹלוֹת הָאֵיוּמִים שֶׁהַשְּׁמִיעוֹ רַבּוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּהְרְגוּ וְנִרְצְחוּ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם ("שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד"), הַתְּפִילוֹת וְהַבְּכִיּוֹת שֶׁהַשְּׁמִיעוֹ הַקְּדוּשִׁים וְהַטְּהוֹרִים, הַצְּנוּחוֹת הַנּוֹרָאוֹת שֶׁיִּצְאוּ מִפִּי רַבּוֹת רַבּוֹת יוֹנְקֵי שָׂדִים וְתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שְׁעָלוּ עַל הַמוֹקֵד – כָּל הַקוֹלוֹת הָאֵלּוּ לֹא נִדְמוּ וְלֹא נִעְלְמוּ מִן הָעוֹלָם.

קוֹלוֹת אֵלּוּ לֹא נִבְלְעוּ בְּקִבְר שְׂאוֹל וְלֹא נִעְלְמוּ יַחַד עִם עֶשֶׂן הָאֵשׁ. קוֹל דְּמֵי אֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל צוֹעֲקִים בְּלִי הַרְף, הֵם מְרַחֲפִים בְּחֶלֶל הָעוֹלָם, בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְץ. וְקוֹלוֹת אֵלּוּ, הַגְּנִיחוֹת וְהִילָלוֹת, מֵתְאַחֲדִים לְמַקְהֵלָה, שֶׁמִּמֶּנָּה מֵתְהַיָּם (=נוֹצְרִים) קוֹלוֹת הַשְּׁבָרִים וְהַתְּרוּעָה הַיּוֹצְאִים מִן הַשׁוֹפָר בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה!

קוֹלוֹת אֵלּוּ שֶׁל אֲחִינוּ הַטְּהוֹרִים וְהַקְּדוּשִׁים מֵתְעַצְמִים וּמֵתַחֲזָקִים לְקוֹלוֹת אֲדִירִים וְנוֹרָאִים, הַשׁוֹבְרִים אֶת כָּל מְחִיצוֹת הַבְּרִזָּל, וּפּוֹתְחִים אֶת כָּל שַׁעְרֵי הַשָּׁמַיִם, וּמְשַׁתְּקִים אֶת הַשֶּׁטֶן וְהַמְּקַטְרָגִים. מִקוֹלוֹת אֵלּוּ נִבְרָאִים מְלָאכִים קְדוּשִׁים, הָעוֹלָם מֵעֵלָה מֵעֵלָה בְּשָׁמַיִם, כְּדֵי לְלַמֵּד זְכוֹת עַל עַם יִשְׂרָאֵל, בַּיּוֹם הַדִּין בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה.

"בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה כָּל בְּאֵי הָעוֹלָם עוֹבְרִין לְפָנָיו כְּבְנֵי מְרוֹן"

עַל הַפְּתוּב בְּמִשְׁנֵה (ראש השנה א', ב'), "בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה כָּל בְּאֵי הָעוֹלָם עוֹבְרִין לְפָנָיו כְּבְנֵי מְרוֹן", שׁוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא (ראש השנה יח'): "מָאִי (=מָה הַכּוֹנֵה שֶׁל) 'כְּבְנֵי מְרוֹן'? (וּמְשִׁיבָה הַגְּמָרָא שֶׁלְשָׁה תִירוּצִים)... כְּבְנֵי אִימְרָנָא (=כְּכַבְּשִׁים). רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ אָמַר: כְּמַעְלוֹת בֵּית חוֹרוֹן. אָמַר רַב יְהוּדָה, אָמַר שְׁמוּאֵל: כְּחִילוֹת שֶׁל בֵּית דָּוִד."

וְצָרִיךְ לְהַבִּין עֲנִין זֶה. שְׁכֵן, מָהִי כּוֹנֵת הַגְּמָרָא, בְּאוֹמְרָה "כְּבְנֵי אִימְרָנָא" (=כְּכַבְּשִׁים), "כְּמַעְלוֹת בֵּית חוֹרוֹן", ו"כְּחִילוֹת שֶׁל בֵּית דָּוִד"?

וּמְתָרְצִים חו"ל: "כְּבְנֵי אִימְרָנָא" (=כְּכַבְּשִׁים) – בּוֹמֵן בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ, כְּשֶׁהֵיוּ צְרִיכִים לְעַשֵּׂר אֶת הַצֹּאן (מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה), הָיוּ מַעֲבִירִים אֶת הַכְּבָשִׁים דְּרָךְ דְּלַת קְטָנָה, שָׂרַק כְּבֵשׁ אֶחָד יְכוֹל לְעַבּוֹר דְּרָפָה. וְהַעֲשִׂירִי שְׁעֵבֵר הָיוּ מְסַמְּנִים פֶּסַע עַל גִּבּוֹ, וְהוּא הָיָה הַמַּעֲשֵׂר, וּמוֹקְרֵב בְּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב (וַיִּקְרָא כו', לב'): "וְכָל מַעֲשֵׂר בְּקוֹר וְצֹאן... הַעֲשִׂירִי יִהְיֶה קָדֵשׁ לָהּ". וְאֵילּוּ "כְּמַעְלוֹת בֵּית חוֹרוֹן", הַכּוֹנֵה עַל שְׁבִיל צָר שֶׁהָיָה בְּהַר חוֹרוֹן, בְּדֶרֶךְ לִירוּשָׁלַיִם, שְׁבִיל צָר מְאֹד, שָׁבוּ הַתְּהוּם פְּרוּשָׁה מִשְׁנֵי צִדֵי הַשְּׁבִיל.

וְהַפִּירוּשׁ הַשְּׁלִישִׁי שֶׁל הַגְּמָרָא, "כְּחִילוֹת שֶׁל בֵּית דָּוִד", הַכּוֹנֵה עַל חִילּוֹ שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁהֵיוּ מֵתְאַמְנִים רַבּוֹת לְפָנָיו שֶׁהֵיוּ יוֹצְאִים לְמַלְחָמָה, וְהָיוּ נִבְדָּקִים אֶחָד אֶחָד לְפָנָיו כּוֹן, לְרֵאוֹת הָאֵם הֵם מִיּוֹמְנִים לְצֹאת לְקָרֵב.

תָּמָה עַל-כֵּן הִגְהַ"צ הַמְּגִיד הַיְרוּשָׁלַמִי רַבִּי שִׁבְתָּאִי יוֹדְלֵבִיץ' זִיע"א, וְשָׂאֵל: וְכִי כִדִּי לְהַסְבִּיר לָנוּ שִׁבְרָאשׁ הַשְּׁנָה, בְּיוֹם הַדִּין, עוֹבֵר כָּל אָדָם וְאָדָם לַחֹדֶד, צְרִיכָה הַגְּמָרָא לְהַבִּיא שְׁלִשָּׁה תִירוּצִים – "כִּבְנֵי אִימְרָנָא (=כִּכְבָּשִׁים), "כְּמַעְלוֹת בֵּית חוּרוֹן", "כְּחִילוֹת שֶׁל בֵּית דָּוִד"? אֲתַמְהֵהוּ וְהֵלֵא יְכוֹלָה הֵיִתָּה הַגְּמָרָא לֹאמֹר: "בְּנֵי מְרוֹן" – הַכּוֹנֵה, אַחַד אַחַד... כִּדִּי לֵישֵׁב עֲנִין זֶה – אָמַר רַבִּי שִׁבְתָּאִי יוֹדְלֵבִיץ' – אֲסַפֵּר לָכֶם סִפּוּר קָטָן: פֶּעַם הָיָה סוֹחֵר גְּדוֹל, שָׁנְסַע לְיוֹם הַשּׁוּק, וְהִשְׁקִיעַ שָׁם אֶת כָּל כֶּסֶפוֹ וְכֶסֶפֵי הַלְּוֹאוֹת שֶׁחֲבָרִים נָתְנוּ לוֹ, וְקָנָה שָׁם סַחֲרָה יְקָרָה מְאֹד. אוּלַם, כִּדִּי לְהַגְבִּיר אֶת רוּחִיו, הִחְלִיט הַסוֹחֵר לְהַסְתַּכֵּן, וְלַחְצוֹת אֶת הַגְּבוּל בְּגִיבָה, כִּדִּי לְהִיפְטֹר מִתְּשֻׁלוֹם מְכֶס עַל הַסַּחֲרָה, וְכִּי יוֹכַל לְהַתְעַשֵּׂר פִּי כָּמָה וְכָמָה מוֹנִים.

וּבְאַמְתָּ, אוֹתוֹ סוֹחֵר לֹא נָח וְלֹא שָׁקַט, עַד שֶׁמָּצָא עֲגִלוֹן אֲמִיץ, שֶׁהָיָה מוֹכֵן לְהַסְתַּכֵּן וְלַעֲבֹר אִתּוֹ אֶת הַגְּבוּל. לְפָנָי הִנְסִיעָה הַגּוֹרְלִית, סֹדֵר הַסוֹחֵר עִם הָעֲגִלוֹן אֶת כָּל מַסְלוּלֵי הַנְּסִיעָה לְשַׁעוֹת הַלֵּילָה, שֶׁבָּהֶן אֵין אוֹר שֶׁל יָרֵחַ, וְלֵילוֹת שְׂאִין חֲלִילִים רַבִּים לֵיד הַגְּבוּל, וְכֵן תִּכְנֵן תּוֹכְנִיּוֹת בְּרִיחָה. וּבִלְלִילָה הַמְּיוּעָד הַעֲמִיס הַסוֹחֵר עַל הָעֲגִלָּה אֶת כָּל סַחֲרָתוֹ הַיְקָרָה, וְשִׁנִּיהֶם (=הַסוֹחֵר וְהָעֲגִלוֹן) עָלוּ עַל הָעֲגִלָּה, וַיִּצְאוּ לְדֶרֶךְ. מִיָּד בִּתְחִילַת הַנְּסִיעָה הִתְחִיל הָעֲגִלוֹן לְשַׁמּוֹעַ קוֹל נְקִישׁוֹת עוֹ. כִּאֲשֶׁר הִפְנָה אֶת מַבְטּוֹ לְעֵבֶר הַסוֹחֵר, הִבְחִין כִּי שִׁינָיו שֶׁל הַסוֹחֵר נּוֹקְשׁוֹת זֹו לְזֹו בְּקוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל, וַיִּדְּיוּ וַרְגָּלָיו רוֹעֲדִים... שָׂאֵל הָעֲגִלוֹן בְּלִגְלוּג אֶת הַסוֹחֵר: מָה אַתָּה נּוֹקֵשׁ וְרוֹעֵד? הֲרִי רַק עוֹד חֲמֵשׁ שְׁעוֹת נִגִיעַ לְיַעַד... וּמָה הַפְּחַד שֶׁלְךָ כָּאֵן לֵיד הַבַּיִת? עָנָה לוֹ הַסוֹחֵר, כִּאֲשֶׁר שִׁינָיו עֹדִין נּוֹקְשׁוֹת: לְמָה שְׁלֹא אֶפְחַד? הֲרִי כִּאֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה חֲשׁוֹן פְּשוּט אִם אֲצַלִּיחַ בְּמִשְׁמִיתִי, אֵיזָה עוֹשֵׁר יִמְלֵא אֶת כִּסִּי, הַהוֹן הָאִישִׁי שְׁלִי יִהְיֶה פִּי עֹשֶׂרָה מִמָּה שֶׁהִשְׁקַעְתִּי, וּמִמַּחֵר אַחִיהַ חַיִּי עוֹשֵׁר וְכְבוֹד, וּמָה נִפְלֵא הַדְּבָר! אֲבָל, אִם חֵס וְשְׁלוֹם, לְקָרָאת עֲלוֹת הַשַּׁחַר, נִפְגּוֹשׁ, חֲלִילָה, בְּשׁוֹטֵר הַגְּבוּלוֹת, שִׁיכְרִיו "עֲצוּר! הֲרֵם יָדֶיךָ!" אֵיזָה הַסַּחֲרָה תּוֹחֵרֶם, וּפְרוּטָה לֹא אֶרְאֶה, אֶת עֲצָמֵי אֶפְגּוֹשׁ בְּבֵית הָאֲסוּרִים, וּבְעֲלֵי חוֹבוֹת יִרְדְּפוּ אֶת מִשְׁפַּחְתִּי. אִם כֵּן, אֵיךְ לֹא אֶרְעַד? בְּעוֹד כְּחֲמֵשׁ שְׁעוֹת אָנִי עַל פֶּתַח עֵשֶׂר גְּדוֹל, אוֹ עַל-פִּי תְהוֹם! וְאֵיךְ לֹא אֶפְחַד?

וְכִּי הַמְּשִׁיכוֹ בְּנִסְיַעְתֶּם הַסוֹחֵר, הָרוֹעֵד כְּעֵלָה נִידָף, וְהָעֲגִלוֹן, עַד שֶׁהִגִיעוּ לְגְבוּל בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה, וְהִחֲלוּ לַחְצוֹת אוֹתוֹ. פֶּתְאוֹם הַסוֹחֵר שָׁם לֵב, שֶׁהָעֲגִלוֹן הִתְחִיל לְרַעוֹד קִמְעָה. שָׂאֵל אוֹתוֹ הַסוֹחֵר: עֲגִלוֹן, עֲגִלוֹן, מְדוּעַ אַתָּה רוֹעֵד? הִשִּׁיב לוֹ הָעֲגִלוֹן: שָׁמְעוּ! נִכּוֹן שֶׁהַסַּחֲרָה הִיא לֹא שְׁלִי, אֲבָל בְּסֹף-הַכֵּל אָנִי גַם בֶּן אָדָם, וְאֲנִי מִתְקַרְבִּים לְרַגְעִים קָשִׁים וּמְסוּכָנִים, וּבְרוּר לֶךְ שְׁלֹא נַעִים לְשַׁבַּת חֹדֶשׁ בְּבֵית סוּהָר, מָה גַם שְׂאֵת הָעֲגִלָּה וְהַסּוּסִים יִחְרִימוּ וַיִּקְחוּ מִמֶּנִּי, וְאֵלּוֹ לֹא בָאוּ לִי בַחֲנִינִם, אֲלֵא הֵם כָּל כְּלִפְלִיתִי וּפְרִנְסָתִי...

וְכֵן, בְּלֵב רוֹעֵד וּבְשִׁינִים נּוֹקְשׁוֹת מִמְּשִׁיכִים הֵם לְנִסּוֹעַ פְּנִימָה בְּמַעְבֵּי הַיַּעַר, בֵּין הַשְּׁבִילִים הַמוֹכְנִים מְרָאשׁ, קִילוּמֶטֶר וְעוֹד קִילוּמֶטֶר, מִתּוֹךְ פְּחַד וְרַעַד מִהָעוֹמֵד לְקָרוֹת לָהֶם. אוּלַם, כִּאֲשֶׁר הִתְבּוֹנְנוּ בְּסוּסִים, הֵם רָאוּ בְּבִירוֹר כִּי הַסּוּסִים אֵינֶם רוֹעֲדִים כְּלָל, לֹא מִבִּינִים כְּלוֹם, הַפְּחַד הַשּׁוֹרֵר בְּלִבָּם לֹא כָּל-כֵּן מְדַבֵּר אֲלֵיהֶם. הַסּוּס נִשְׂאָר סוּס לְפָנָי הַגְּבוּל, בְּתוֹךְ הַגְּבוּל וְלֹא אַחֲרָיו, נִשְׂאָר כְּמוֹ קוֹדֶם...

אוֹמֵר הַמְּגִיד רַבִּי שִׁבְתָּאִי יוֹדְלֵבִיץ', שֶׁלְכֹךְ מְרַמְזֵת וְאוֹמֶרֶת הַגְּמָרָא בְּשִׁלְשֵׁת הַתִּירוּצִים: יֵשׁ יְהוּדֵי שִׁינָיו נּוֹקְשׁוֹת בְּפְחַד כְּבֵר לְקָרָאת הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים. וְעוֹד בְּשַׁבַּת מְבָרְכִים, כִּאֲשֶׁר מְכַרְיִים "רֵאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל", כְּבֵר אוֹחֲזוֹת בּו חֲלִלָּה. אֲבָל הוּא בְּבַחֲנִינָת "כְּחִילוֹת בֵּית דָּוִד", שֶׁכָּל אַחַד וְאֶחָד מֵהֶם הָיָה מִתְאַמֵּן וּמִשְׁקִיעַ כַּח וּמִאֲמִץ זְמַן רַב, וּמִכִּין עֲצָמוֹ לְפָנָי "הַקָּרֵב" (=הַמְּשַׁפֵּט לְפָנָי יוֹם הַדִּין). וַיֵּשׁ סוּג שְׁנֵי שָׁל אֲנָשִׁים, שֶׁהֵם בְּבַחֲנִינָת "כְּמַעְלוֹת בֵּית חוּרוֹן". דְּהֵינּוּ, עַד רֵאשׁ הַשְּׁנָה הוּא אֵינּוּ חֵשׁ בְּכָלוֹם. אֲבָל, כִּאֲשֶׁר הוּא מְגִיעַ "לְשִׁבִיל הַצָּר שֶׁל הַתְּהוֹם, שָׁבוּ עוֹבֵר אַחַד אַחַד" (=לְרֵאשׁ הַשְּׁנָה שָׁבוּ נִשְׁפָּטִים אַחַד אַחַד) הוּא מִתְחִיל לְרַעוֹד, שֶׁהֲרִי הַיּוֹם הוּא יוֹם הַדִּין, בּו עוֹמְדִים כְּלָם לְדִין וְלִמְשַׁפֵּט!

אֲבָל, יֵשׁ גַּם סוּג שְׁלִישֵׁי שֶׁל יְהוּדִים, הַדּוּמִים "לְבָנֵי אִימְרָא" – כְּאוֹתָם כְּבָשִׁים שְׁקִטִים, צוּהֲלִים וּמִתְרוֹצְצִים, שֶׁנִּכְנָסִים בְּפֶתַח הַצָּר כִּדִּי לְהַתְעַשֵּׂר, וְהָרוֹעֵה סוֹפֵר אוֹתָם אַחַד אַחַד. וְהַכְּבֵשׁ הָעֲשִׁירִי, הַמְּסוּמָן בְּפֶסֶק אָדוּם, לֹא יוֹדֵעַ כִּי בְּעַל הַבַּיִת סָמָן לוֹ פֶּס אָדוּם עַל גִּבּוֹ, וְכִי הוֹלֵךְ הוּא לְשַׁחֲטָה...

יְהוּדִים יְקָרִים, "בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה יִכְתְּבוּן וּבְיוֹם צוּם כִּיפּוּר יִחְתְּמוּן, כְּמָה יַעֲבְרוּן וְכְמָה יִבְרָאוּן, מִי יִחְיֶה וּמִי יָמוּת, מִי בְּקִצּוֹ וּמִי לֹא בְּקִצּוֹ, מִי בְּמִים וּמִי בְּאֵשׁ... מִי בְּרַעַשׁ וּמִי בְּמִגִּיפָה, מִי בְּחִנְיָקָה וּמִי בְּסִקִּילָה... ("וַיִּנְתְּנָה תְּקֵף"). הִבָּה נִתְּנָהג "כְּחִילוֹת בֵּית דָּוִד", שְׁמִתְאַמְנִים קוֹדֶם "הַקָּרֵב" (=הַמְּשַׁפֵּט), וְלֹא, חֲלִילָה "כְּבָנֵי אִימְרָנָא" (=כְּכָבָשִׁים), שְׁלֹא מִבִּינִים כְּלוֹם. שֶׁהֲרִי, "בְּעַל הַבַּיִת" (=הַקָּב"ה) מְסָמָן עַל הַכְּבָשִׁים "פֶּס אָדוּם" עַל הַגִּבּוֹ...

חַג שְׁמַח שְׁנָה טוֹבָה, חֲתִימָה טוֹבָה וְשַׁבַּת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשַׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

18:04 **כְּנִיסַת הַחֵג:**

”אֵל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחֻמִּים”

19:08 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת:**

עָרַב רֹאשׁ הַשָּׁנָה תַּשְׁע”ד, כַּט’ אֶלוּל תַּשְׁע”ד (24.9.2014)

הַפְּטָרָה: ”וַיְהִי אִישׁ” אָבִינוּ אָב הַרְחֻמִּים, בְּחֻדְשׁ הַרְחֻמִּים תֵּן לְבַנְיָךְ רְחֻמִּים! (הַזְמָנִים לְפִי הַעִיר חִיפָה)

”בְּנֵי צִיּוֹן”

”וּבְחֻדְשׁ הַשְּׁבִיעִי (=בְּתַשְׁרֵי) בְּאֶחָד לַחֻדֶּשׁ... יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם”

עַל הַכְּתוּב (בַּמְדַּבֵּר כַּט’ א): ”יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם” כּוֹתֵב הַמְּקוּבָּל הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׁמִשׁוֹן מְאוֹסְטְרוֹפָאֵלִי וְצ”ל הִי”ד, בְּסִפְרוֹ ”לִיקוּטֵי שׁוֹשָׁנִים”, כִּי הַמְּלָה ”תְּרוּעָה” מוֹרַכְבֶּת מֵהָאוֹתִיּוֹת ”תּוֹרָה ע”. וְכוּנָתוֹ הִיא עַל מָה שְׁאָמְרוּ חוֹ”ל, שְׁבַע־עִים (=ע) פָּנִים לַתּוֹרָה. וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין, מָהוּ הַקִּשּׁוֹר בֵּין מִצְוֹת ”יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם” (=מִצְוֹת תְּקִיעַת שׁוֹפָר), לְבִין דְּבָרֵי חוֹ”ל, שְׁבַע־עִים (=ע) פָּנִים לַתּוֹרָה?

כְּדֵי לְבַאֵר זֹאת, צָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין קֶדֶם, מֵהֵיכָן לְמַדּוֹ חוֹ”ל, שְׁצָרִיכִים לְתַקּוֹעַ וּלְהַרְיֵעַ דּוֹקָא בְּשׁוֹפָר, וְלֹא בְּחֻצּוֹצְרָה לְמִשְׁלָל? שְׁהָרִי כְּתוּב בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה (בַּמְדַּבֵּר כַּט’ א): ”יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם”. אוֹלָם, לֹא מְבוֹאֵר שָׁם שְׁאָנוּ צָרִיכִים לְתַקּוֹעַ דּוֹקָא בְּשׁוֹפָר, וְלֹא בְּחֻצּוֹצְרָה (כְּמוֹ שֶׁנִּצְטָו יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, כְּאֲשֶׁר נִסְעוּ לְמִסְעֵיהֶם, שָׁם כְּתוּב בַּמְּפֹרָשׁ: ”וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה... בְּחֻצּוֹצְרוֹת”). אִם כֵּן, אֵיךְ גִּלּוֹ חוֹ”ל, שְׁצָרִיכִים אָנוּ לְתַקּוֹעַ דּוֹקָא בְּשׁוֹפָר?

וַיֵּשׁ לֹמֵר, שְׁחוֹ”ל לְמַדּוֹ עַל-כֵּן מֵהַתּוֹרָה שְׁבַע־לִפְנֵי, כְּפִי שְׁמְבוֹאֵר בַּגְּמָרָא בְּמִסְכַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה (לג): ”תִּנּוּ רַבָּנַן: מַנִּין שְׁ(תוֹקְעִים) בְּשׁוֹפָר? תִּלְמוּד לֹמֵר וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפָר תְּרוּעָה בְּחֻדֶּשׁ הַשְּׁבַעִי...”. כְּלֹמֵר, חוֹ”ל לְלוֹמְדִים (שְׁבִירָאשׁ הַשָּׁנָה תוֹקְעִים בְּשׁוֹפָר) מִמִּצְוֹת הַיּוֹבֵל, שָׁם נֶאֱמַר בַּמְּפֹרָשׁ: ”וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפָר תְּרוּעָה בְּחֻדֶּשׁ הַשְּׁבַעִי” – שֶׁהוּא חֻדֶּשׁ תַּשְׁרֵי. וְזֶהוּ שְׁכַתּוּב בְּתוֹרָה: ”יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם”: ”תְּרוּעָה” – אוֹתִיּוֹת ”תּוֹרָה ע” – לְלַמְדָנוּ, שְׁצָרִיכִים אָנוּ לְדַרוֹשׁ בְּתוֹרָה שְׁבַע־לִפְנֵי, שְׁלֵה שְׁבַע־עִים (=ע) פָּנִים, כְּדֵי לְדַעַת שְׁצָרִיכִים אָנוּ לְתַקּוֹעַ דּוֹקָא בְּשׁוֹפָר, וְלֹא בְּחֻצּוֹצְרָה.

בְּעִנְיָן זֶה אוֹמֵר הַמְּגִיד הַקְּדוּשׁ מְקוּזְנִיץ זִיע”א, עַל כְּתוּב בְּתַהֲלִים (לג, יח): ”הִנֵּה עֵין ה’ אֵל יִרְאִיו, לְמִיחֲלִים לְחֻסְדּוֹ, לְהַצִּיל מַמּוֹת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בְּרָעֵב”. יְדוּעַ שֵׁישׁ בְּכַח הַצְּדִיקִים לְבִטֵּל גִּזְרוֹת קִשּׁוֹת וְרַעוֹת עַל הָאָדָם, וְאִף לְבִטֵּל גִּזְר-דִּין מוֹת, חֲלִילָה, שֶׁנִּגְזַר עָלָיו. וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין, מֵהֵיכָן שׁוֹאֲבִים הַצְּדִיקִים אֶת הַכַּח לְבִטֵּל גִּזְר-דִּין שֶׁל מִיתָה, שֶׁנִּגְזַר חֲלִילָה עַל הָאָדָם?

אוֹמֵר עַל-כֵּן הַמְּגִיד הַקְּדוּשׁ מְקוּזְנִיץ (עַל-פִּי דְּבָרֵי הַבַּעַשׁ”ט הַקְּדוּשׁ זִיע”א): כָּל גִּזְר-דִּין שִׁיּוּרְד מִן הַשָּׁמַיִם, יוֹרֵד עַל-יְדֵי אוֹתִיּוֹת. וְלָכֵן, כְּשֶׁנִּגְזְרָה בַּשָּׁמַיִם, חָס וְחֲלִילָה, גִּזְרָה רָעָה עַל הָאָדָם, יְכוּל הַצְּדִיק, עַל-יְדֵי תַפִּילָתוֹ, לְהַפּוֹךְ אֶת הַצְּרוּף שֶׁל אוֹתִיּוֹת הַגִּזְרָה, מִצְרִיּוּף רָע לְצִירוּף טוֹב (דְּהִינוּ, אִם נִגְזַר חֲלִילָה בַּשָּׁמַיִם עַל הָאָדָם נִגְע, הוֹפֵךְ הַצְּדִיק בְּכוּחוֹ אֶת אוֹתִיּוֹת הַ”נִגְע” לְ”עִנֵּג” שֶׁהֵם אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת, וְכֵן ”פִּשְׁע” לְ”שִׁפְע”, ”צָרָה” לְ”רִצָּה” וכו’). וְהִנֵּה, אוֹמֵר הַמְּגִיד הַקְּדוּשׁ, שְׁכַאֲשֶׁר נִגְזְרָה, חָס וְחֲלִילָה, גִּזְרָת מִיתָה עַל הָאָדָם, יוֹרֵד גִּזְר-הַדִּין מֵהַשָּׁמַיִם עַל-יְדֵי שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת – ”מוֹת”. וְאוֹלָם, כְּאִמּוֹר, עַל-יְדֵי תַפִּילַת הַצְּדִיק (הַמְּתַפַּלֵּל עַל אָדָם זֶה), יְכוּל הַצְּדִיק לְשַׁנוֹת גִּזְר-דִּין זֶה, וּלְהוֹפְכוֹ לְגִזְרָה טוֹבָה. דְּבַר זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַכַּח שֶׁנּוֹתֵן הַקַּב”ה לְצְדִיק, לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָאוֹת ע”, וְלְהַכְנִיסָהּ בְּתוֹךְ הָאוֹתִיּוֹת ”מוֹת” – וְעַל-יְדֵי כֵּן מֵתְקַבֵּל הַצְּרִיּוּף ”מַעוֹת”. וְאִז, לֹא רַק שְׁאוֹתוֹ אָדָם נִיֻּצַּל מֵעוֹנֶשׁ מוֹת, אֲלָא הוּא עוֹד זוֹכֵה לְמַעוֹת (=כֶּסֶף), כְּדֵי לְהַתְּפָרֵס בְּשִׁפְע.

וְעַל-כֵּן רִמְזוּ הַכְּתוּב בְּתַהֲלִים: ”הִנֵּה עֵין ה’ אֵל יִרְאִיו... לְהַצִּיל מַמּוֹת נַפְשָׁם”. הַקַּב”ה נוֹתֵן לִירְאִיו הַצְּדִיקִים אֶת הַכַּח לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָאוֹת ”עֵין” – כְּדֵי לְהַצִּיל מַמּוֹת נַפְשָׁם” – עַל-יְדֵי שִׁיכְנוּסוֹ אֶת הָאוֹת ע” בֵּין הָאוֹתִיּוֹת ”מוֹת”, וְכֵן יִתְקַבֵּל הַצְּרִיּוּף מַעוֹת, וְעַל-יְדֵי זֶה, לֹא רַק שְׁמַצִּיל ”מַמּוֹת נַפְשָׁם”, אֲלָא גַם ”וּלְחַיּוֹתָם בְּרָעֵב” – נִמְשָׁךְ לָהֶם שִׁפְע שֶׁל פְּרֻנְסָה (מֵהַצְּרִיּוּף ”מַעוֹת” שֶׁהַתְּקַבֵּל).

אִם כֵּן, צָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין, מֵהֵיכָן זוֹכִים הַצְּדִיקִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָאוֹת ע”, כְּדֵי לְבִטֵּל אֶת גִּזְר-הַדִּין מוֹת, וְלַעֲשׂוֹת מִזֶּה צִירוּף מַעוֹת? וְגַם צָרִיךְ לְהִבִּין, מִדּוּעַ נַעֲשֶׂה דּוֹקָא הַצְּרִיּוּף ”מַעוֹת”, שֶׁהוּא בְּלִשׁוֹן אַרְמִית, וְלֹא הַצְּרִיּוּף ”כֶּסֶף”, שֶׁהוּא לִשׁוֹן הַקְּדֻשׁ?

אֲלָא יֵשׁ לֹמֵר, שְׁעַל-יְדֵי כֵּן שְׁחַכְמֵי יִשְׂרָאֵל מֵתִיגְעִים בְּתוֹרָה שְׁבַע־לִפְנֵי, שֵׁישׁ בְּהַ שְׁבַע־עִים (=ע) פָּנִים, עַל-יְדֵי

כך נמשכת להם האות ע, שמספרה שבעים, כדי שיוכלו להמתיק גור-דין מות, ולהפכו למעות. ומעתה יומתק לנו להבין את הטעם לכך שנתנה הצירוף "מעות" דוקא, שהוא בלשון ארמית, ולא "כסף" (בלשון הקדש). שכן, הדבר בא לרמז לנו, שעיקר הכח של הצדיקים לשנות את הצירוף "מות" ל"מעות", הוא רק בכח הלימוד והגייעה בתורה שבעל-פה (שלה שבעים (=ע) פנים), והכתובה בלשון ארמית. ומעתה יתבאר היטב מה שרמז לנו הקדוש המקובל האלקי רבי שמשון מאוסטרופאלי, כי "תרועה" היא אותיות "תורה ע". והענין, הוא כי היות וראש השנה הוא יום הדין, שכל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון, כדי לתת דין וחשבון על כל מה שעשו במשך השנה שעברה, כמו שחבר לנו הפיטן האלקי: "בראש השנה יכתבון וביום צום כיפור יחתמוון, כמה יעברון וכמה יבראון, מי יחיה ומי ימות, מי בקצו ומי לא בקצו, מי במים ומי באש...". נמצא, שיש חשש, שמא יגור, חס וחלילה, גור-דין מות על האדם. ולכן, הקדים לנו הקב"ה, ברוב רחמיו וחסדיו, רפואה למכה, במצות "יום תרועה יהיה לכם", ורמז לנו על "תרועה" – אותיות "תורה ע", כדי שהצדיקים ידרשו בתורה שבעל-פה, שלה שבעים (=ע) פנים, ועל-ידי כך יהיה להם את הכח לשנות, ולהפוך את גזירת ה"מות" ל"מעות". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "והייתם לי סגלה מכל העמים"

לקראת יום הדין, ראש השנה, ברצוני להזכיר לכל עם ישראל ענין חשוב ויקר: כלם צריכים לדעת, שבמעמד הר סיני, ארש וקדש הקב"ה את כנסת ישראל. הקידושין היו בעצם מסירת לוחות הברית (היא ה"כתובה"), והחופה היתה כאשר פפה עליהם את ההר כגיגית (=העמיד את ההר עליהם). וכמו החתן, האומר לפלתו 'הרי את מקודשת לי', אמר הקב"ה לישראל: "והייתם לי סגלה מכל העמים" (שמות יט, ה). ובמלה "לי" ארש וקדש הקב"ה את ישראל רק לו מכל העמים.

ויש לומר, שבמלה "לי" נרמז ייחוד הקב"ה עם כנסת ישראל. שכן, האות ל', האות הגבוהה מכל האותיות, רומזת על הקב"ה, כדי לומר "כי גדול ה' ומהולל מאד" (תהילים צו, ד). והאות י', הקטנה מכל האותיות, רומזת על ישראל, שהם בבחינת "המעט מכל העמים" (דברים ו, ז). וכל זה רמזו במלה "ישראל". שכן, בה מופיעות האות י', הרומזת לישראל, והאות ל', הרומזת להקב"ה, וביניהן מופיעה המלה ארש.

מאד חשוב לזכור ענין זה. שכן, ימי חדש אלול (שהם ל' ימים), ולאחריהם עשרת (י') ימי התשובה, רומזים לייחוד זה של "לי", ועל-פן הם ימים של רצון טוב, שבהם מקבל הקב"ה באהבה את השבים אליו. וכל זאת, פיון ש"החתן"/הקב"ה מבקש לעשות "שלום בית" ולהתפייס עם "פלתו"/כנסת ישראל, לקראת השנה החדשה. אז למה לנו לחכות? בואו ונתפייס עם הקב"ה היום, לפני מחר! "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה"

פעם, סמוך לימי ראש השנה, אמר הבעל שם טוב (הבעש"ט) לתלמידו רבי זאב קיצס: אתה תהיה אצלנו בעל תוקע בשנה זו!

עשה רבי זאב את כל ההכנות הדרושות כדי שהתקיעות בראש השנה יעלו יפה לפני שוכן מרומים. וביום הראשון של החג הטמין בין דפי "המחזור" שלו את רשימת הכונות והיחודים שלמד אותו הבעש"ט לכוון בשעת התקיעות. כשיירד רבי זאב לטבול במקוה, סמוך לזמן התקיעות, נטל הבעש"ט מן "המחזור" את רשימת הכונות והיחודים שהכין רבי זאב והכניסם לכיסו. כשעלה רבי זאב לדוכן, והחל באמירת "למנצח לבני קרח", מזמור הנאמר שבע פעמים לפני התקיעות, פשפש בין דפי "המחזור" שלו, ולא מצא את הפתקים עם הכונות והיחודים שצריך לכוון קדם התקיעות ובשעת התקיעות. אותה שעה חש רבי זאב מועקה גדולה, ודמעות זלגו מעיניו מצער על התקלה הגדולה שקרתה לו, ובשעת התקיעות חש שברון-לב עמוק, כפי שלא ארע לו מעולם...

בתום תפילת המוסף קרא הבעש"ט לחסידיו ואמר להם: דעו לכם שהתקיעות של רבי זאב היום ממש בקעו רקיעים ושערים! וכשקרב אליו רבי זאב, כלו אחיו התרגשות ושטוף זיעה קרה, אמר לו הבעש"ט בחיוך: דע לך שהכונות והיחודים שבידינו משולים למפתחות: לפעמים מתאים המפתח למנעול השער בשמים, שאותו אנו מבקשים לפתוח, ולפעמים אינו מתאים, והשער נשאר נעול. אך לב נשבר משול לגרון חד, ואין צורך בכלל במפתח, שכן בכח הגרון להבקיע ולפרוץ כל שער ומחיצה שבעולם, וזהו שנאמר (תהילים נא, יט): "לב נשבר ונדכה (=נכנע) – אלקים, לא תבזה" (=לא תדחה את התפילה) חג שמח שנה טובה, לכל בית ישראל!

כְּנִיסַת הַחֵג: 18:04

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: ראש השנה תשע"ה "אל שדי יתן לכם רחמים"

יציאת השבת: 19:08

ערב ראש השנה תשע"ד, כט' אלול תשע"ד (24.9.2014)

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" אֲבִינוּ אָב הַרְחֵמִים, בְּחֹדֶשׁ הַרְחֵמִים תֵּן לְבַנְיָךְ רַחֲמִים! (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיְהִי הַיּוֹם" זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שָׁבוּ הַקַּב"ה עוֹמֵד לְשִׁפּוֹט אֶת הָעוֹלָם" (הזוהר הקדוש)

רַבְּנוּ נָסִים (הֵלֵא הוּא הַר"ן) כּוֹתֵב בְּפִירוּשׁוֹ עַל הַגְּמָרָא (ראש השנה טו'), שֶׁהִטְעַם שְׂרָאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹם הַדִּין לְכָל בְּאֵי הָעוֹלָם הוּא, כִּיּוֹן שְׂבֵרָאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן, וְבוֹ בְּיוֹם נִצְטוּהָ שְׂלֵא לְאֶכּוֹל מֵעֵץ הַדַּעַת, וְבוֹ בְּיוֹם חֲטָא, וְבוֹ בְּיוֹם חוֹר בְּתִשׁוּבָה וַיֵּצֵא זַכָּאִי, וְעַל-כֵּן זֶהוּ סִימָן לְבַנְיָו, שְׂאָף הֵם יַעֲמְדוּ לְמִשְׁפֵּט וַיֵּצְאוּ זַכָּאִים בְּדִין. וְזֹאת, כְּמִבּוֹאָר בְּפִסְקִיקָתָא (פְּסֻקָה כג'), בְּשֵׁם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, שְׂבֵרָאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא הָאָדָם הָרָאוּשׁוֹן. בְּשַׁעַה הָרָאוּשׁוֹנָה עָלָה הוּא בְּמַחְשָׁבָה לְפָנֵי ה' יִתְבַּרְךָ, בְּשַׁעַה הַשָּׁנִיָּה הַתִּיעֵץ הַקַּב"ה עִם מְלָאכֵי הַשָּׁרָת, בְּשַׁעַה הַשְּׁלִישִׁית כְּנִס הַקַּב"ה אֶת אֶפְרוֹ, בְּשַׁעַה הַרְבִּיעִית גָּבַל אוֹתוֹ (=יֵצֵר אֶת דְּמוּתוֹ), בְּחִמְשִׁית רַקְמוֹ (=הַכִּינוֹ), בְּשַׁעַה הַשְּׁשִׁית עָשָׂהוּ גֵלָם, בְּשַׁבְּעִית זָרַק בּוֹ נְשָׁמָה, בְּשַׁעַה הַשְּׁמִינִית הַכְּנִיסוֹ לְגֵן עֵדֶן, בְּתִשְׁעִית נִצְטוּהָ (הָאָדָם) שְׂלֵא לְאֶכּוֹל מֵעֵץ הַדַּעַת, בְּעֶשְׂרִית חֲטָא הָאָדָם, בְּאוֹכְלוֹ מֵעֵץ הַדַּעַת, בְּשַׁעַה הָאַחַת-עֶשְׂרֵה נִשְׁפֵּט, וּבְשַׁעַה הַשְּׁתִּית-עֶשְׂרֵה יֵצֵא זַכָּאִי בְּדִינוֹ (לְאַחַר שַׁעַשְׂהָ תִּשׁוּבָה). אָמַר לוֹ הַקַּב"ה, לְאָדָם הָרָאוּשׁוֹן: זֶה סִימָן לְבַנְיָךְ. כְּשֵׁם שֶׁעֲמַדְתָּ לְפָנֵי בְּדִין בְּיוֹם זֶה, וַיֵּצְאָתָּ בְּדִימוּס (=זַכָּאִי) – כִּךְ עֲתִידִים בְּנִיךְ לְהִיּוֹת עוֹמְדִים לְפָנֵי בְּדִין בְּיוֹם זֶה (=בְּרָאשׁ הַשָּׁנָה), וַיּוֹצְאִים בְּדִימוּס (=זַכָּאִים). מֵעַתָּה מְבוֹאָר הֵיטֵב מְדוּעַ רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹם הַדִּין (וְאָף בְּשָׁמַיִם יֵשׁ אוֹת לְכָךְ. שֶׁהָרִי, הַמְּזוֹל הַשׁוֹלֵט הוּא מְאֻזְנֵיִם – בָּא לְרְמוֹז עַל מְאֻזְנֵי הַמִּשְׁפָּט שֶׁל הַקַּב"ה). שְׂכֵן בְּרָאשׁ הַשָּׁנָה חֲטָא הָאָדָם הָרָאוּשׁוֹן. וְכִמּוֹ שַׁעַשְׂהָ תִּשׁוּבָה בְּיוֹם זֶה, וַיֵּצֵא זַכָּאִי בְּדִין – כִּךְ גַּם לְגַבִּינוּ, אִם אָדָם עוֹשֶׂה תִּשׁוּבָה אֲמִיתִית, הַקַּב"ה סוֹלַח לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְהוּא יוֹצֵא זַכָּאִי בְּדִינוֹ.

כְּדִי לְהַבִּין עֲנִינֵן זֶה בִּיתָר שְׂאֵת, צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהָאָדָם הָרָאוּשׁוֹן חֲטָא וְאֶכַל מֵעֵץ הַדַּעַת לֹא מִצַּד עֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּגִלְלָת כָּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהֵיוּ כְּלוּלוֹת בּוֹ, כְּפִי שְׂכָתוֹב בְּסִפְר הַלִּיקוּטִים לְהַאֲרִיזוֹ"ל ("הַאֲזִינוּ"): "סִיבַת חֲטָאוֹ שֶׁל אָדָם הָרָאוּשׁוֹן הִיְתָה בְּסִיבַת הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהֵיוּ כְּלוּלִים בּוֹ מִכָּל מִין וּמִין – מֵהֵם צְדִיקִים, מֵהֵם רְשָׁעִים, מֵהֵם גְּזֻלָּנִים... וּמִצִּידִים (שֶׁל נְשָׁמוֹת אֵלוֹ) נִתְאַוָּה (אָדָם הָרָאוּשׁוֹן) לְאֶכּוֹל מִן הָעֵץ. אִם כֵּךְ, לֹא הִיָּה מִצַּדּוֹ כָּל-כֵּךְ חֲטָא, כִּי אִם בְּסִיבַתָּם (שֶׁל אוֹתָן נְשָׁמוֹת שֶׁהֵיוּ כְּלוּלוֹת בּוֹ). וְעַם כָּל זֹאת עָשָׂה תִּשׁוּבָה, כִּי לוֹלֵא הַחֲטָא הָיָה (הָאָדָם הָרָאוּשׁוֹן) נִצְחִי (וְחִי) לְעוֹלָם...".

לְפִי הָאָמּוֹר, כְּשָׂאנוּ מְדַבְּרִים עַל חֲטָא עֵץ הַדַּעַת, אָנוּ בְּעֵצָם מְדַבְּרִים עַל אוֹתוֹ חֲטָא שָׂאנוּ עֲצָמָנוּ חֲטָאנוּ, בְּהִיּוֹתָנוּ כְּלוּלִים בְּאָדָם הָרָאוּשׁוֹן. שֶׁהָרִי עוֹבְדָה הִיא שְׂגִיזִית הַמּוֹת נִגְזָרָה לֹא רַק עַל הָאָדָם הָרָאוּשׁוֹן – אֲלֵא עַל כָּל הַנְּבֵרָאִים. וְלָכֵן מוֹטְלַת הַחוּבָה עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְתַקֵּן אֶת חֲלָקוֹ בְּחֲטָא הָאָדָם הָרָאוּשׁוֹן. וּמֵעַתָּה יְבוֹאָרוּ הֵיטֵב דְּבָרֵי הַר"ן, מְדוּעַ רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹם הַדִּין לְכָל בְּאֵי הָעוֹלָם. כִּי, הִיּוֹת וְהָאָדָם הָרָאוּשׁוֹן נִבְרָא בְּרָאשׁ הַשָּׁנָה, וְחֲטָא בְּיוֹם זֶה, וְהַקַּב"ה דָּן אוֹתוֹ וְגָזַר עָלָיו מִיתָה בְּיוֹם זֶה, וּמִכִּיּוֹן שֶׁחֲטָא זֶה הוּא בְּעֵצָם הַחֲטָא שֶׁל כְּלָנוּ (=שֶׁל כָּל הַנְּבֵרָאִים, שֶׁהֵיוּ כְּאָמּוֹר כְּלוּלִים בְּאָדָם הָרָאוּשׁוֹן) – אִם כֵּךְ, בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בְּיוֹם זֶה, יוֹם הַדִּין, מִתְעוֹרְרַת שׁוֹב הַשְּׂאֵלָה הָאִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאִיתָנוּ עֲדִין מִמְּשִׁיד חָס וְשָׁלוֹם בְּאוֹתוֹ הַמְּרָד, כְּנִגְדַּת צִיּוּנֵי בּוֹרָא הָעוֹלָם?

וְצָרִיךְ לְדַעַת, שְׂאִם אָכַן חֲטָא הָאָדָם בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה, וְעָבַר עַל מִצְוֹת ה' יִתְבַּרְךָ, וַאֲיִנוּ חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה עַל חֲטָאוֹ, אֲזִי, חָס וְשָׁלוֹם, נִגְזָרִים עָלָיו גְּזִירוֹת וִיסוּרִים. אוֹלָם אִם הוּא עוֹשֶׂה תִּשׁוּבָה וּמְתַקֵּן אֶת דְּרָכָיו, כִּי אֵז הַקַּב"ה סוֹלַח לוֹ, כְּמוֹ שֶׁסֹּלַח לְאָדָם הָרָאוּשׁוֹן, וְהָאֲרִיךְ אֶת חַיָּו שְׂלֵא יָמוּת בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, כְּפִי שְׂגִזָּר עָלָיו ("כִּי בְּיוֹם אֶכְלֶךָ מִמְּנוֹ מוֹת תָּמוּת"). (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תוֹרָה" לְהַרֵּה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"אֵז יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנָנוּ רִנָּה" (תהילים קכו', ב')

רַבִּי סַעֲדִיָּה גָּאוֹן, בְּטַעַם הַשְּׁבִיעִי עַל מִצְוֹת תְּקִיעַת הַשׁוֹפָר, כּוֹתֵב: "כְּשֶׁנִּשְׁמַע תְּקִיעַת הַשׁוֹפָר נִירָא וְנִתְרַד וְנִשְׁבַּר עֲצָמָנוּ לְפָנֵי הַבּוֹרָא, כִּי כֵּךְ הוּא טְבַע הַשׁוֹפָר – מְרַעִיד וּמְחַרֵּיד – כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (עמוס ג', ו'): 'אִם יִתְקַע שׁוֹפָר בְּעִיר

ועם לא יחדו? כל זה לעורר בקרבנו את **יראת החטא**, שקודמת לתורה.

(נפלא מה שכתב ר' צדוק הכהן זיע"א, בספרו ה"פרי לצדיק", כי בשבת לא צריך לתקוע בשופר, כדי לעורר את מידת ה**יראה**. וזאת, מפנין שהשבת קדש עצמה מסוגלת ליראה, כמו שאמרו חז"ל (ירושלמי דמאי טז): "אימת שבת עליו". ויש לומר, שמטעם זה נתנה התורה בשבת – כדי להקדים ולעורר בישראל את **יראת ה'** לפני מתן התורה).

והנה, בעוד שבמתן תורה תקע ה' בשופר **שמאל** (=בקרן שמאל של האיל, ש"נאחו בסבך בקרניו" בעקידת יצחק), כדי לעורר בנו את **יראת החטא**, כדי שהתורה תתקיים בנו. הנה, לעתיד יתקע הקב"ה בשופר **ימין** (של האיל), הרומז לחסד ולאהבה – כדי לעורר בנו את האהבה הגדולה אליו יתברך. שכן, לעתיד לבוא, בגאולה הקרובה, יתבטל ה**יצר הרע** מכל וכל, כמבואר בגמרא (סוכה נב): "דרש רבי יהודה ברבי אלעאי: לעתיד לבא מביאו הקדוש ברוך הוא **ליצר הרע** ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים". על-כן לא יצטרכו להתאמץ כל-כך על **יראת שמים**. שכן, כאמור, יתבטל **יצר הרע**.

והנה, כאשר בגאולה הקרובה יתגלה לנו הקב"ה בקול שופר גדול, ותעורר בקרבנו את אהבתנו הגדולה אליו יתברך, הנה "אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה" – נשמח כלנו שמחה אמיתית ושלמה (ויפה רמזו דורשי רשומות, כי "**שחוק פינו ולשונונו רנה**" – ראשי תיבות **שופר**, לרמזו על השמחה הגדולה שתהיה לנו כאשר נשמע את קול השופר שבו יתקע הקב"ה).

וזהו שכתוב: "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלם". אין "והיה", אלא לשון שמחה. שכן, כאמור תקיעת השופר לעתיד לבוא תהיה בבחינת שמחה ואהבה. "ובאו האבדים בארץ אשור" – אלה שנאבדו **באשר התאוה**, "והנדחים בארץ מצרים" – אלה ששקעו **בתאות ובטומאת מצרים**. הנה, מגדל האהבה שתתגלה בעולם, יצאו משם, ויתקרבו לה' באהבה גדולה, "והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלם" – אמן כן יהי רצון.

"בראש השנה יכתבון וביום צום כיפור יחתמונ, כמה יעברון וכמה יבראון, מי יחיה ומי ימות, מי בקצו ומי לא בקצו, מי במים ומי באש... מי ברעש ומי במגיפה, מי בחניקה ומי בסקילה..."

מסופר על בלגית(=עובדת במקוה) בירושלים, שפעם אחת, שמעה דפיקות עזות על דלת ביתה בחצות הלילה. הדבר נראה מוזר בעיניה, שכן, מי מטריד את מנוחתה בשעה כזו? היא קמה ופתחה את הדלת. והנה, ניצבת שם אשה צעירה, שמבקשת ומתחננת שתפתח את המקוה, כיון שזהו יום טבילתה. בלית ברירה, כדי לא להכשילה, ולמרות השעה המאוחרת, הלכה הבלגית ופתחה לאותה אשה את המקוה. אולם, בהיפנסה שמה לב הבלגית, שהמים מעלים אדים. הכניסה את אצבעה כדי לבדוק את חום המים, ומיד התקלף עור בשרה מהחום הנורא של המים. מיד אמרה הבלגית לאשה, שתמתין עד שתקרר את המים (על-ידי הכנסת מים קרים למקוה). אך אותה אשה סרבה, ואמרה לה: "דעי לה, שאינני אשה מהעולם הזה, אלא שלחוני מהעולם העליון, וחיבת אני לטבול במים הרותחין הללו בתור עונש, על שהכשלתני את בעלי באיסור נדה..."

והמשיכה לספר לבלגית, ואמרה לה: "דעי לה, שגרתני בעיר העתיקה בירושלים, ושמרתני טהרת המשפחה תמיד. אולם, עברו עלי שנים רבות, ולא נפקדתי בילדים. והיתה לי שכנה ערביה, שהיתה ביחסי שכנות טובים איתי, והיא יעצה לי לקצר, ולא לספור בדיוק את שבעת הימים הנקיים, אלא פחות. כיון שכך, הסבירה, יש לי יותר סיכוי להיפנס להריון. בהתחלה דחיתי את הרעיון הטמא. אבל, כאשר היא חזרה ודברה אלי יום יום, נכנסו הדברים ללבי, וקצרתי את הימים והכשלתני את בעלי פעם אחר פעם באיסור נדה. אמנם, אחר-כך התחרטתי הרבה על מעשה זה, אך לא עשיתי תשובה שלמה וכראוי. לאחר פטירתי הגעתי לבית דין של מעלה, ושם דנו אותי (בין השאר) על מעשה זה, וקבעו לי לטבול במקוה שמימיו רותחים..."

מיד כאשר סימה האשה את דבריה, נכנסה למקוה הרותח, ולנגד עיני הבלגית הנדהמת, טבלה במים ונעלמה כלא היתה... (סיפור אמיתי מספר "טהרת המשפחה" להרה"ג יעקב אשכנזי).

חג שמח שנה טובה, חתימה טובה ושבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

18:04 **כְּנִיסַת הַחֵג: 18:04**

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעַ: ראש השנה תשע"ה "אל שדי יתן לכם רחמים"

19:08 **יציאת השבת: 19:08**

עֵרַב ראש השנה תשע"ד, כט' אלול תשע"ד (24.9.2014)

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" אֲבִינוּ אָב הַרְחָמִים, בְּחֻדְשׁ הַרְחָמִים תֵּן לְבַנְיָךְ רַחֲמִים! (הַזְמִינִים לְפִי הַעִיר חִיפָה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"יום תרועה יהיה לכם"

חידוש נפלא אומר לנו האדמו"ר מרן יהושע מפעלזא: נכון הדבר שהקב"ה קצב **עונשים ותוכחות**, אם יעברו ישראל חס וחלילה על התורה. אך יש עצה נפלאה, שאפילו אם **חטא** האדם, הוא לא יצטרך לקבל את **העונשים** בפועל ממש. וזאת, על-פי מה ששינינו בגמרא: "כל העוסק בתורת חטאת – כאילו הקריב חטאת, וכל העוסק בתורת אשם – כאילו הקריב אשם".

רואים אנו מפאן, כי יש לתורה הקדושה סגולה מיוחדת, שהעוסק בה כאילו קיים בפועל כל מה שלמד, בבחינת "ונשלמה פרים שפתינו". ולכן כל העוסק בתורה בפרשיות התוכחה ("בחקתי", "כי תבוא"), המתארת את גדל **העונשים** הבאים על האדם (העובר על הפתוב בתורה), וילביש עצמו בפתח ה' מיסורים אלו, כי אז יחשב לו כאילו קבל את **היסורים בפועל**, וכך ינצל **מיסורים** ממש.

והנה כתוב בתורה הקדושה, שמהותו של ראש השנה היא "יום תרועה יהיה לכם". ובאר המקובל האלקי רבי שמשון מאוסטרופאלי זצ"ל, כי אותיות "תרועה" הן אותיות "תורה ע", כלומר תורה שיש לה **ע'** פנים (=שבעים פרושים).

ונשאלת השאלה, מה הקשר בין התרועה שתוקעים בשופר, לבין התורה, שנתנה בשבעים פנים? אלא, אומר רבנו סעדיה גאון, שאחד הטעמים של תקיעת השופר בראש השנה הוא, כדי להזכיר את זכות מעמד הר סיני, אשר נשמע בו קול השופר, כמו שכתוב (שמות יט', יט'): "ויהי קול השופר הולך וחנוק מאד". ולפי זה מובן מה שהדגישה התורה הקדושה – "יום תרועה יהיה לכם": "תרועה" – כדי להזכיר ולעורר את זכות מתן התורה בהר סיני, שבו קבלו ישראל "תורה ע" – תורה שיש בה שבעים פנים. וממילא יתעורר מזה לימוד זכות בשמים על ישראל שאין צורך להביא עונשים בפועל על ישראל, אלא הם יכולים לעסוק בתורה בפרשיות התוכחה, ויחשב להם הדבר כאילו קבלו את **העונשים** בפועל ממש.

"אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים"

על פתח של **תשובה** ותפילה מקירות הלב, למדים אנו ממעשה חזקיהו המלך, כפי הכתוב בספר מלכים (כ', א'): "בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חֲזַקְיָהוּ (הַמֶּלֶךְ) לָמוֹת וַיָּבֵא אֵלָיו יִשְׁעִיהוּ בֶן אֲמוּץ הַנְּבִיא, וַיֹּאמֶר אֵלָיו, כֹּה אָמַר ה': צו לְבִיתְךָ כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תַחִיָּה". "מת אתה" – בעולם הזה, "ולא תחיה" – לעולם הבא.

שאל חזקיהו המלך את הנביא: מדוע? מה עשיתי? אמר לו ישעיהו הנביא: משום שלא עסקת בפריה ורביה (הבאת ילדים לעולם). אמר לו חזקיהו המלך: לא עסקתי בפריה ורביה משום שראיתי ברוח הקדש שיצאו ממני ילדים לא הגונים. ענה לו הנביא ישעיהו: למה לך לעשות את חשבונותיו של הקב"ה ולהיפנס לסתריו? מה שאתה מצוה אתה חייב לעשות. ומה שברצונו של הקב"ה – הוא יעשה.

אמר לו המלך חזקיהו: תן לי את בתך לאשה, ואולי זכותי וזכותך יגרמו לך שיצאו ממני בנים הגונים. ענה לו הנביא: כבר נגזרה הגזירה (=שאתה, חזקיהו, תמות). אמר המלך לנביא: בן אמוץ, כלה נבואתך וצא! כך מקובלני (=למדתי) מבית אבי-אבא (=סבי, דוד המלך): "אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים".

ומיד אחר-כך כתוב: "ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה'". אומרים חז"ל, שחזקיהו המלך התפלל וזעק אל ה' מקירות (=ממעמקי) לבו – ומיד נענה, והתבשר שהוסיפו לו חמש עשרה שנים של חיים. "אריה שאג – מי לא יירא?"

אומר השל"ה הקדוש (מסכת ראש השנה אות א'): "הקדמונים נתנו סימן (לימים הנוראים): 'אריה שאג – מי לא יירא' (עמוס ג', ח). 'אריה' – ראשי תיבות אלול, ראש השנה, יום הכיפורים, הושענא רבה".

לְפִי הַפֶּשֶׁט, כּוֹנֵת חו"ל הִיא שְׁבִימִים אֵלּוּ (שֶׁל חֵדֶשׁ אֵלּוּל, רֹאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹם הַכִּיפּוּרִים וְהוֹשַׁעֲנָא רַבָּה), שְׁבָהּם כָּל בָּאֵי עוֹלָם עוֹבְרִים לְפָנַי הַקֵּב"ה כַּבְּנֵי מְרוֹן(=אֶחָד-אֶחָד), אֵימָה וּפְחָד נּוֹפְלִים עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְהֶרְמוּ לְכַד הוּא: "אַרְיָה שָׂאג" – כְּשִׁמְתְּעוֹרֶרֶת שְׂאֵגַת הָאַרְיָה – רֹאשֵׁי תִיבוֹת אֵלּוּל, רֹאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹם הַכִּיפּוּרִים, הוֹשַׁעֲנָא רַבָּה – "מִי לֹא יִירָא?", מִי לֹא מִפְּחָד מִיְמֵי הַדִּין הִלְלוּ?

אֲךָ עֲדִין צָרִיךְ בָּאוּר. וְכִי אֵיזָה חִידוּשׁ מְשִׁמְיעֵנוּ כָּאֵן הַנְּבִיא עֲמוּס, בְּאוֹמְרוֹ "אַרְיָה שָׂאג – מִי לֹא יִירָא"? הֲלֵא כְּרוּר שְׁבִנֵי הָאָדָם מִפְּחָדִים מִיוֹם הַדִּין, אִז מָה הַחִידוּשׁ כָּאֵן?

אֲלֵא, נִרְאָה שֶׁהַנְּבִיא רוֹצֵה לְלַמְּדֵנוּ כָּאֵן יְסוּד חָשׁוּב וְנִכְבָּד, שְׂאָף-עַל-פִּי שְׁבִכָּל יוֹם וְיוֹם יְכוּל הָאָדָם לְהַתְּעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה, הֲרִי שְׁבִימִים אֵלּוּ, שְׁסִימָנָם אַרְיָה – רֹאשֵׁי תִיבוֹת אֵלּוּל, רֹאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹם הַכִּיפּוּרִים, הוֹשַׁעֲנָא רַבָּה – קָל יוֹתֵר לְהַתְּעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה לְפָנַי בּוֹרָא עוֹלָם. "דְּרָשׁוּ ה' בְּהַמְּצָאוֹ, קִרְאוּהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב"

שְׁנִינוּ בְּתַנְחומָא: "דְּרָשׁוּ ה' בְּהַמְּצָאוֹ, קִרְאוּהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב" (ישעיה נה, ו') – אֵלֶּה עֲשֶׂרֶת יְמֵי הַתְּשׁוּבָה (מְלִיל רֹאשׁ הַשָּׁנָה עַד לְנִעְלֻת יוֹם הַכִּיפּוּרִים), שֶׁהוּא שְׂרוּי בִּינִיכָם(=הַקֵּב"ה מְשַׁרְה שְׁכִינְתּוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בְּיָמִים אֵלֶּה, וּמִיַּחַל שְׁהוֹטָאִים יַעֲשׂוּ בָּהֶם תְּשׁוּבָה). וְכֵן שְׁנִינוּ בְּמִסְכַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה (יח', ע"א): "דְּרָשׁוּ ה' בְּהַמְּצָאוֹ" – אֵלּוּ עֲשָׂרֶה יְמֵים שְׁבִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכִּיפּוּרִים. בְּיָמִים אֵלֶּה קְרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאָיו, מְמַצֵּיא עֲצוּמוֹ, וְנִעְתֵּר לְכָל אֵלֶּה הַשְּׁבִיִּים בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל חַטָּאֵיהֶם, שְׁחַטָּאוּ בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה שְׁחַלְפָה. וּמָה אוֹיְלִים הַבְּרִיּוֹת, שְׂאִינָם מְנַצְּלִים כְּרֹאֵי יְמֵים גְּדוּלִים אֵלֶּה בְּפֶתַח הַשָּׁנָה, וְכַתּוּבָה מִפֶּךָ מַחְמִיצִים אֶת הַהוֹדְמָנוֹת הַגְּדוּלָּה, הַנִּיתְנָת לָהֶם פְּעַם בְּשָׁנָה כְּמַתְנָה. "כִּי קְרוֹב אֵלֶיךָ הַדְּבָר מְאֹד, בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ"

אָדָם שְׂאִינוּ מְסוּגָל לְפֶתוּחַ אֶת לְבוֹ הָאָטוּם כְּאֵבָן, כְּדִי לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה מִתּוֹךְ חֶרְטָה עֲמוּקָה, מָה עָלָיו לַעֲשׂוֹת? הַאֲדָמוֹר מֶרֶן מֵהַרִ"ד מְבַעֲלָזָא, אוֹמֵר, שְׁכָל אִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה כְּפִי יְכוּלְתּוֹ וּכְחוֹ. וְעַל-יְדֵי הָאֲמִירָה בְּפֶה, יַעֲוֹרֵר וְיַפְתַּח הַקֵּב"ה אֶת לְבָבוֹ הַסְּגוּר, שִׁשׁוּב בְּתִשׁוּבָה בְּכוֹנָה רְצוּיָה וּבִלְבַב טְהוֹר. וְזֹאת, עַל-פִּי הַכְּתוּב בְּפֶרֶשֶׁת "נִצְבִיִּים": "כִּי הַמְּצוּה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִכִּי מְצוּךְ הַיּוֹם, לֹא נִפְלְאָת הִיא מִמֶּךָ וְלֹא רַחֲקָה הִיא... כִּי קְרוֹב אֵלֶיךָ הַדְּבָר מְאֹד, בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ."

וְלָמָּה הַקְּדִים הַכְּתוּב אֶת "בְּפִיךָ"(=הַתְּפִילָּה בְּפֶה) לְפָנַי "בִּלְבָבְךָ" (=הַמְּחַשְׁבָּה)? שְׁהֲרִי הַמְּחַשְׁבָּה קוֹדֶמֶת לְמַעֲשֵׂהָ, וְהִיא צָרִיךְ לְהַקְּדִים אֶת הַלֵּב לָפֶה. אֲלֵא שְׁתַּמִּיד צָרִיךְ הָאָדָם לְהַתְּפַלֵּל לְפָנַי הַקֵּב"ה בְּכוֹנָה וּבִלְבַב טְהוֹר. וְאִם אֵינוּ יְכוּל לְהַתְּפַלֵּל כֶּךָ, מִפְּאֵת לְבוֹ הָאָטוּם וְהַסְּגוּר, יִתְאַמֵּץ לַעֲשׂוֹת כְּפִי יְכוּלְתּוֹ וּכְחוֹ, וְאִז יִתֵּן לוֹ ה' מִן הַשְּׁמַיִם שְׁפַע שֶׁל טְהָרַת הַלֵּב, בְּבַחֲיַנַּת "הִבָּא לְטָהַר – מְסִיעִים לוֹ".

וְכֵן הַרְמַב"ן מְפָרֵשׁ: "כִּי הַמְּצוּה הַזֹּאת" – הַכּוֹנָה הִיא עַל מְצוֹת הַתְּשׁוּבָה. מְצוּה זוֹ "לֹא נִפְלְאָת הִיא מִמֶּךָ וְלֹא רַחֲקָה הִיא... כִּי קְרוֹב אֵלֶיךָ הַדְּבָר מְאֹד". וְאִם תֹּאמְרוּ: מָה עָלָי לַעֲשׂוֹת, כְּשֶׁלְּבִי סְגוּר וּמְסוּגָר כְּאֵבָן? – אֲךָ עַל הַכָּל נּוֹתְנַת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עֲצָה טוֹבָה: "בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ" – קוֹדֶם תֹּאמֵר בְּפִיךָ תְּפִילוֹת וְתַחֲנוּנִים כְּפִי יְכוּלְתְּךָ, וְאַחֵר-כֶּךָ תִּזְכֶּה "וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ", שֶׁהַקֵּב"ה יִטְהַר אֶת לְבָבְךָ, כְּדִי שְׁתּוּכַל לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּטְהָרַת הַלֵּב. "כִּי תִשׁוּב אֵל ה' אֵלֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ" (דְּבָרִים ל' י')

הַרְבּ הַקְּדוּשׁ ר' לְוִי יִצְחָק מְבַרְדִּיטְשׁוּב זצ"ל אָמַר פְּעַם לְאָדָם רִשָׁע וְחוֹטָא: "הַיּוֹדֵעַ אֶתְּהָ שְׂאֵנִי מְקַנָּא בְּךָ"? הַשְּׁתוּמָם הָאִישׁ מְאֹד, וְשָׂאֵל בְּמָה יְכוּל הַרְבּ הַקְּדוּשׁ לְקַנָּא בּוֹ. "רְבוּתִינוּ אָמְרוּ", עֲנָה לוֹ הַצַּדִּיק, "מִי שֶׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה מְאֵהְבָה – נִהְפָּכִים לוֹ הוֹדוֹנוֹת וְהַעֲבִירוֹת לְזִכּוּיּוֹת וְלִמְצוֹת. תֹּאֵר לְךָ עֵתָה, כְּמָה מְצוֹת תַּהֲיִינָה לְךָ אִם תַּחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְכָל חַטָּאִיךָ יִהְפָּכוּ לְזִכּוּיּוֹת? אֵיךְ סִפְק שְׁזִכּוּיּוֹתֶיךָ תַּהֲיִינָה רְבוּת מְשַׁלִּי, וְלָכֵן אֲנִי מְקַנָּא בְּךָ". וּבְדַבְּרוֹ הַחֲזִיק הַצַּדִּיק בְּיָדוֹ שֶׁל הַרְשָׁע, וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ בְּכָל לְשׁוֹן שֶׁל בְּקִשָּׁה, שִׁיעֲזוּב אֶת דְּרָכּוֹ הַרְעָה, וְיַחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה. נִכְנְסוּ הַדְּבָרִים אֵל לְבוֹ שֶׁל הַחוֹטָא, הַתְּחַרַּט עַל מַעֲשָׂיו, וְחָזַר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

אֲנִי מְבַקֵּשׁ סְלִיחָה, מַחֲלֵה וּכְפָרָה מִכָּל הַקְּהָל הַקְּדוּשׁ, וּמִכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אִם פָּגַעְתִּי אוֹ צַעַרְתִּי, אוֹ הַכְּעַסְתִּי אוֹתוֹ. בּוֹדְאֵי שְׁלֵא הַתְּכּוֹנְתִי, וְשִׁגְגָה הִיא מִלְּפָנַי.

חַג שְׂמֵחַ שָׁנָה טוֹבָה, חַתִּימָה טוֹבָה וְשִׁבְתָּ שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!